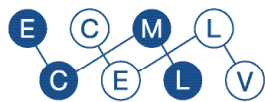

Alushariduse õpetajate Euroopa mapp

Mitmekeelne ja kultuuridevaheline mõõde

Francis Goullier
Catherine Carré-Karlinger
Natalia Orlova
Maria Roussi

EUROPEAN CENTRE FOR
MODERN LANGUAGES

CENTRE EUROPEEN POUR
LES LANGUES VIVANTES

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

EDENDADES TIPPTASET KEELEÕPPES

Euroopa Nüüdiskeelte Keskus (ENKK) on Euroopa Nõukogu institutsioon, millega on käesoleval ajal liitunud kolmekümend kolm riiki.

ENKK toetab liikmesriikide pühendumist väljakutsetele riigisisises haridussüsteemis:

- propageerides keeleõppe uuenduslikke meetodeid;
- tõstes keeleõppe kvaliteeti;
- toetades keeleõppe poliitikate rakendamist;
- edendades dialoogi keeleõppe praktikute ja otsustajate vahel

Oma 4-aastase programmi raames töötab keskus koos ministeeriumite, keeleekspertide, riigisiseste asutuste ja rahvusvaheliste keeleorganisatsioonidega. ENKK pakub oma programmidega platvormi keeleõppega seonduva info kogumiseks ja levitamiseks, mõttevahetuse ja erialase õppe multiplikaatorite ergutamiseks. Ta hoiab alal ka üleuroopalisi õpetajate, nende koolitajate, teadlaste ja haridusametnike võrgustikke.

Keskuse töö on suunatud peamiselt liikmesriikide esmatähtsatele valdkondadele, nagu näiteks ränne ja keeleõpe, liikuvus ja kultuuridevaheline õpe, uus meedia keeleõppes, atesteerimine ja hindamine, varajane keeleõpe, tööhõive ja keeled. Õpetajate koolitus on töö tuumaks.

ENKK tegevused täiendavad Euroopa Nõukogu Keelepoliitika Üksust, mis on vastutav keeleõppe poliitikate ja planeerimise eest, ning Euroopa regionaalsete ja vähemuskeelte Euroopa harta sekretariaadi tööd.

Käesolev väljaannete seeria tuleneb ENKK 2012–2015 programmist „Õppimine keelte abil – Edendades kaasavat, mitmekeelset ja kultuuridevahelist haridust“. Praeguste suurte rahvusvaheliste pingete ja massilise rände taustal pakuvad need õigeaegset ja hädavajalikku nõu, juhendamist ja hea tava näiteid kaasavast, mitmekeelsest ja kultuuridevahelisest lähenemisest haridusele. ENKK töö kujutab endast ühist jõupingutust keeleõppe kvaliteedi tõstmiseks väljakutseid esitaval ajal.

Väljaannetele on kaasa aidanud kõigi nende pühendumus, kes osalesid 21 rahvusvahelise projekti, erialaõppe ja nõustamistegevuste seerias. Programmi väljundite reklaamimist ja nende kohandamist erinevates õppekeskkondades toetavad igas liikmesriigis olevad rahvuslikud kontaktpunktid:

www.ecml.at/contactpoints

Kõiki ECML väljaandeid ja lisamaterjale saab alla laadida: www.ecml.at

Alushariduse õpetajate Euroopa mapp

Mitmekeelne ja kultuuridevaheline mõõde

Prantsuskeelne väljaanne:

Portfolio européen pour les éducateurs et éducatrices en préélémentaire La dimension langagière et l'éducation plurilingue et interculturelle ISBN 978-92-871-8191-6

Selles teoses väljendatud arvamuste eest vastutavad üksnes autorid ja need ei kajasta tingimata Euroopa Nõukogu ametlikku poliitikat.

Kõik õigused on kaitstud. Selle väljaande ja tema osade tõlkimine, paljundamine või edastamine igas vormis, elektrooniliselt (CD-ROM, internet jne) või mehaaniliselt, sh fotokoopia, salvestamise või mõne teabesalvestuse või väljavõtte tegemise süsteemiga, on keelatud ilma Kommunikatsioonidirektoraadi (Directorate of Communication, FR-67075 Strasbourg Cedex või publishing@coe.int) eelneva kirjaliku loata.

Euroopa Nõukogu kirjastus
FR-67075 Strasbourg Cedex
<http://book.coe.int>

Euroopa Nõukogu Euroopa Nüüdiskeelte Keskus
Nikolaiplatz 4
AT-8020 Graz
www.ecml.at

ISBN: 978-92-871-8192-3

© Euroopa Nõukogu, detsember 2015

Kaanefoto: Shutterstock

Sisukord

Sissejuhatus	lk 7
Euroopa Nõukogu ja keeled	lk 10
Mõned võtmesõnad PEPELINO kohta	lk 12
Isikuankeet	lk 14
Keelebiograafia	lk 19
Erialase pädevuse refleksioonid	lk 23
 Lastega rääkimise viiside kohandamine ja analüüsimine	lk 25
Keelelisele ja kultuurilisele mitmekesisusele pooldavalt vastamine	lk 34
 Arvestamine sellega, kuidas väikelapsed omandavad keeli	lk 43
Keele ja mitmekesisuse teemal tegevuste organiseerimine	lk 52
 Laste individuaalsete vajadustega arvestamine	lk 61
Muu emakeelega laste keelelise arengu toetamine	lk 70
 Koostöö laste perekondadega	lk 79
Meeskonnatöö	lk 88
Minu võõrkeeled	lk 97
Toimik	lk 101
Erialaste pädevuste kirjeldused	lk 104

Sissejuhatus

Lugupeetud kasutaja!

Töötamine väikelastega, aitamaks neil arendada võimet ennast väljendada, mõista teisi ja suhelda teistega, on põnev ülesanne. See on ka suur vastutus. Alushariduse õpetajaks saamiseks vajalike oskuste omandamine on väljakutseid esitav ja pikaajaline protsess, mis nõuab oma väärtuste, tajude, kogemuse ja tavade süstemaatilist refleksiooni nii isiklikus plaanis kui ka koostöö raames.

PEPELINO on loodud aitama teid vajalikus eneseanalüüsis. Siit leiate infot teadmiste, oskuste ja hoiakute kohta, mis võimaldavad alusharidust andval õpetajal toetada laste keelelist ja kultuurilist arengut kui hariduse lahutamatu osa multikultuurses ühiskonnas.

PEPELINO saab teid aidata läbivalt nii erialases põhi- kui ka täiendõppes.

Miks kasutada seda mappi?

PEPELINO aitab teil:

- rakendada sisediaaloogi ja juhtida oma erialast arengut;
- edendada mõttevahetust nii teiste tudengitega, kolleegidega kui õpetaja-koolitajatega ning tegevusuuringute projektides;
- reflekteerida sügavuti erialaseid pädevusi seonduvalt keelte ja kultuuridega;
- sooritada enesehindamisi ja seada eesmärged vajalike pädevuste edukaks omandamiseks.

Mida võin leida PEPELINOs?

PEPELINO on jagatud kaheksasse ossa:

- lühike tutvustus keelte rollist Euroopa Nõukogu poliitikates;
- selgitus mõnest võtmesõnast, aitamaks mõista PEPELINO struktuuri ja rolli;
- isikuankeet, mis kutsub teid erialast väljaõpet alustades mõtlema oma ootustele selles valdkonnas;
- keelebiograafia, mis aitab reflekteerida oma keelekogemust ning keelelise ja kultuurilise mitmekesisuse tajumist;
- oma erialaste pädevuste analüüs, mis julgustab teid oma erialast arengut pidevalt jälgima;
- jaotis, milles saate hinnata võõrkeeli, mida oskate ja kasutate;
- toimik, milles saate dokumenteerida oma edusamme ja kirja panna mõtteid enda õpetamisharjumustest;
- kokkuvõtlikud pädevuste kirjeldused, mis aitavad oma erialast pädevust analüüsida.

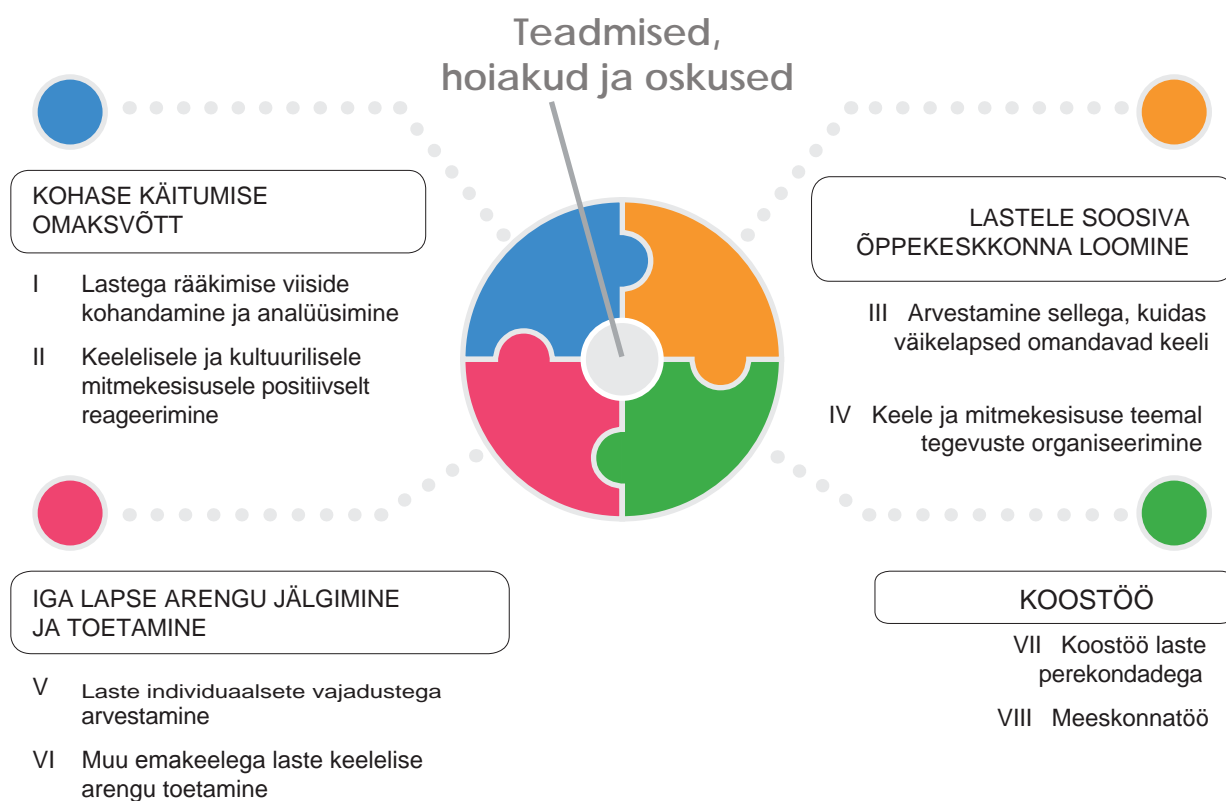
Veebilehel www.ecml.at/pepelino leiate lisavahendeid: ideid enesehindamiseks ja -refleksiooniks, sageli esitatavad küsimused, märksõnastiku ja viited.

Milliseid erialaseid pädevusi hõlmab PEPELINO?

Teie praegune või tulevane töö sellises vanuserühmas lastega võib leida aset erinevates vormides ja sel võivad olla erinevad eesmärgid. See võib hõlmata keelelist arengut institutsioonis kasutatavas põhikeeles ja/või teise keele omandamist (kakskeelse keelekümluse programm või keeleõppe alustamise seansid) või keelelise ja kultuurilise mitmekesisuse õpet. Need olukorrad, mis sisaldavad keele omandamist või erinevustele avatuse arendamist, võivad oluliselt erineda nii lapse kogemuse kui ka õpetaja tegevuse seisukohalt. Kuid vaatamata erinevustele on kõigis siinkohal nimetatud olukordades üks asi ühine: need aitavad samm-sammult üles ehitada laste mitmekeelseid oskusi ning

pakuvad multikultuurset haridust. Kõik need õpetamise võimalused nõuavad samasuguseid erialaseid pädevusi. Viis, kuidas neid rakendatakse praktikas, võib erineda vastavalt kontekstile.

Võite end leida vastutamas lasterühmade eest, kus on õpilasi, kes räägivad esimese keelena mõnd teist keelt ja elavad teistsuguses kultuurilises kontekstis kui rühma liikmete enamik. Nende laste keeleline areng nõuab õpetajalt samasuguseid erialaseid pädevusi, kuid ka nende olukorra erilisusega arvestamist. Pealegi kujutavad need lapsed ja nende pered endast erilist lisaväärtust, mida saab rakendada kõigi asjaosaliste hüvanguks.

PEPELINO jagab laste keelelise ja kultuurilise arenguga seostuvad erialased oskused nelja valdkonda, millest iga valdkond jaguneb omakorda kaheks pädevuseks.

Iga pädevus kujutab endast kombinatsiooni asjakohastest teadmistest, oskustest ja hoiakutest.

Millist rolli mängib PEPELINO puhul eneserefleksioon?

Eneserefleksioon aitab teil mõista enda tugevusi ja nõrkusi õpetajana ülesannete sooritamisel ja arendada oma erialast identiteeti. Selle mapi regulaarne kasutamine võimaldab teil jälgida oma erialast arengut, kasutades tervet rida erinevaid vahendeid: teie erialane õpe, töötoa arutelud, isiklik kogemus, mõttevahetused kolleegidega ja paljud muud tegevused, mis õpetajatöös ette tulevad.

PEPELINO kutsub teid alustama seda teekonda oma tempos ja endale sobivalt. See võimaldab teil protsessi kaardistada ja ise oma pädevusi hinnata.

PEPELINOt võite kasutada oma tööelu igas faasis: erialaste pädevuste arendamine on tõepoolest pidev protsess, mis jätkub läbi kogu teie õpetajakarjääri.

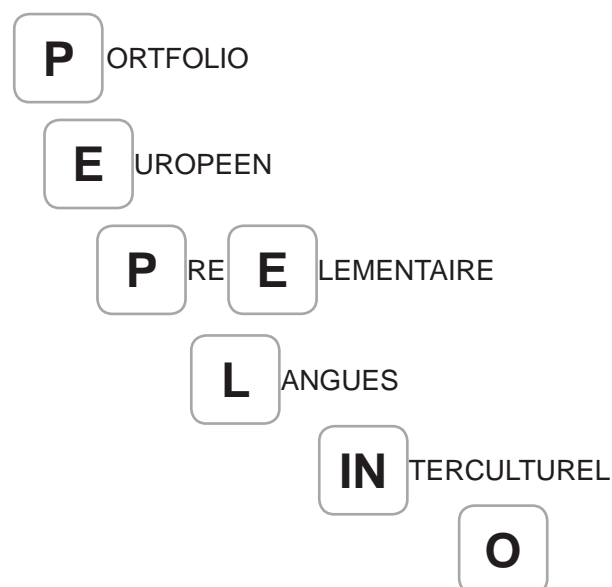
Enesehindamine on refleksiooniprotsessi lahutamatu osa.

PEPELINO kutsub teid hindama oma pädevusi veebilehel www.ecml.at/pepelino

Samal leheküljel leiate sõnastiku, mis selgitab mõnda mapis kasutatud mõistet.

NAUTIGE TEEKONDA!

PEPELINO on tuletatud väljaande prantsuskeelsest akronüümist.

Euroopa Nõukogu ja keeled

Euroopa Nõukogu, asukohaga Strasbourgis, on 1949. aastal asutatud valitsustevaheline organisatsioon. Sinna kuulub praegu 47 liikmesriiki, kes on allkirjastanud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni, lepingu, mis on loodud kaitsma inimõigusi, demokraatiat ja õigusriiki.

Selle kaks organit tegelevad keeleteemadega: Keelepoliitika Üksus Strasbourgis (Language Policy Unit, www.coe.int/lang) ja Euroopa Nüüdiskeelte Keskus Grazis (European Centre for Modern Languages, www.ecml.at).

Euroopa Nõukogu on juba mitmeid aastakümneid uurinud, milline tähendus on keeleoskusel demokraatliku kodakondsuse kättesaadavaks tegemisel, sotsiaalse sidususe tagamisel ning võitluses koolist väljalangemisega. Paljudel juhtudel seonduvad need jõupingutused Euroopa Komisjoni tööga samas valdkonnas. Näiteks Euroopa Nõukogu soovitusel iga isiku mitmekeelsuse pädevuse tunnustamiseks ja arendamiseks on andnud suure panuse saavutamaks Euroopa Komisjoni eesmärki, mille kohaselt iga Euroopa kodanik „omandaks“ vähemalt kaks keelt lisaks esimesele keelele. PEPELINO saab kaasa aidata, et erialases õppes aktsepteeritaks Euroopa Komisjoni tööd, millega pakutakse varase lapseea haridusele ja hoolekandele kvaliteediraamistikku ning see on järjekordne näide koostööst nende kahe organisatsiooni vahel.

Euroopa Nõukogu töö nüüdiskeelte alal põhineb mitmetel alusprintsipidel. Kõik keeled ja kultuurid on võrdselt väärtuslikud.

Igal inimesel on erinevas hulgas keeltes (ja keele variatsioonides) ja kultuurides isiklik teadmiste ja oskuste kogu. Need oskused täiendavad teineteist, vormudes koos mitmekeelseks pädevuseks. Lõpuks on meil vaja aidata igal inimesel arendada oma kultuuridevahelist pädevust, mis aitab tal suhelda vastutustundlikul – s.o kriitiliselt teadlikul ja empaatilisel viisil kõigi teistsuguste pädevuste kandjatega.

Efektiivseks tulemuseks peavad nende alusprintsipide valguses kõik pedagoogilised tegevused tunnustama ja hõlma seda mitmekesisust. Haridus ja õpetamine peavad õppijatel aitama ära kasutada kõiki nende keelelisi ning kultuurilisi vahendeid, et nad suudaksid välja arendada omaenda mitmekeelse pädevuse ja järk-järgult õppida arvestama ning austama kõiki keeli ja kultuure nende mitmekesisuses.

Meil on asjakohased sotsialiseerumis- või õppekeeled, mida kõige sagedamini kasutatakse teadmiste omandamiseks ja keeleliseks suhtluseks haridusasutustes koos nende sisemiste variatsioonidega (regionaalsus, murrakud jne), vähemuste emakeeled ja võõrkeeled. Need erinevad keeled võivad nõuda eriomaseid lähenemisviise, aga Euroopa Nõukogu soovitatud ideed ja tavad igaühe jaoks põhinevad samadel väärtustel.

Kõige olulisemad dokumendid Euroopa Nõukogu loodud lähenemisviisidega tutvumiseks on:

- Juhis mitmekeelse ja kultuuridevahelise hariduse õppekava väljaarendamiseks ja rakendamiseks (http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/Guide_curricula_EN.asp)
- Keeltele ja kultuuridele pluralistliku lähenemise raamistik (<http://carap.ecml.at>)
- Kultuuridevaheliste kohtumiste autobiograafia (http://www.coe.int/t/dg4/autobiography/default_en.asp)

Mitmed erialased õppevahendid ja dokumendid, millest mõned on otseselt seotud alushariduse andmisega, on laialdaselt kättesaadavad Euroopa Nüüdiskeelte Keskuses Grazis muude projektide raames.

Näiteks:

- Maldiivid: võttes arvesse keelelist ja kultuurilist mitmekesisust lasterühmades õppekeele omandamisel (<http://maledive.ecml.at>)
- Vanemad: tugevdades vanemate osalust laste mitmekeelses ja kultuuridevahelises hariduses (<http://parents.ecml.at>).
- EPLC: interdistsiplinaarne lähenemisviis võõrkeelte õppimiseks vanuserühmas 6 kuni 11 aastat (<http://eplc.ecml.at>).

Mõned võtmesõnad PEPELINO kohta

PEPELINO ülesehitus ja sisu põhineb järgmisel:

- terviklik lähenemine väikelaste keelelise arengule;
- vajadus arvestada mõnede laste eriliste vajadustega, eriti nendega, kelle esimene keel erineb rühmas peamiselt kasutatavast;
- ühtse erialase pädevuse põhimõtte kõigi olukordade jaoks, kus töötatakse ühe või enama keelega;
- mõiste „pädevus“ kasutamine samas tähenduses nagu kõigi Euroopa Nõukogu tegevuste puhul;
- erialaste pädevuste arendamisel isikliku refleksiooni väärtustamine, eriti PEPELINO mapi abiga.

Laste keeleline areng võrsub nende kogemuse, teadmiste ja pädevuste tervikust. Igal lapsel on kogemus ühe või enama keele kasutamisest ja omandamisest ning rida erinevaid keelelisi oskusi, mis baseeruvad teistega suhtlemisel. Igal lapsel on keelelised ja kultuurilised suhtlemisvahendid, mis aitavad rahuldada soovi avastada, õppida ja areneda.

Lastel, kel on enamikest klassikaaslastest erinev esimene keel, on olemas eriline vahend, millele nad saavad tugineda.

Nende eripärast keelelist olukorda tuleb arvesse võtta nii nende keelelise arengu taseme hindamisel kui ka rühma juhtimise viiside valikul.

Seetõttu on mõned PEPELINOs loetletud pädevused täielikult või osaliselt seotud nende laste eripäraste vajadustega. Teised kirjeldused toonitavad, kuidas selliste laste kohalolu võib kaasa aidata rühma kui terviku keelelise ja kultuurilise mitmekesisuse edendamisel.

PEPELINO ülesehituses ei ole eristatud erinevaid keelega seotud olukordi, millega te võite kokku puutuda. Teie ülesandeks võib olla aidata lastel omandada asutuses kasutatava peamise suhtluskeelega oskusi. Teil võib olla vaja korraldada tegevusi lastega teises keeles (kaksskeelne õpe). Te võite vastutada tegevuste eest, mis on suunatud laste teadlikkuse arendamisele regionaalse, vähemuse või võõrkeele osas. Loomulikult on teie tegutsemisviisid igas nimetatud olukorras erinevad, samuti ka ootused lastele, mõttevahetuse sisu ja taotletavad eesmärgid.

Siiski on erinevate töömeetodite ja lastele lähenemise viiside taga samad põhimõtted. Erialased pädevused, millele keskendub PEPELINO, on üldised ja kohaldatavad kõigis neis olukordades. Teie enda edasijõudmine nende pädevuste omandamisel peaks muutma lihtsamaks sobiva lähenemisviisi rakendamise vastavalt igale olukorrale.

PEPELINOs loetletud erialaseid pädevusi tuleb mõista kui suutlikkust leida sobivad tegutsemisviisid mistahes elulistes situatsioonides. Neis sisaldub:

- vajalike teadmiste omandamine;
- soovitatavate hoiakute omaksvõtt;
- oskused, mis tuginevad teie enda kogemustele ja teiste inimeste tegevuse jälgimisele, samuti mõttevahetusele ja isiklikule refleksiooniprotsessile.

Mitte ükski mapp, kaasaarvatud PEPELINO, ei saa asendada erialast väljaõpet. Pigem on see täiendav vahend, aitamaks teil hinnata, kuhu olete jõudnud oma pädevust samm-sammult arendades, missuguseid eesmärke võite endale seada ja mida saate õppida enda kogemustest, tähelepanekutest ja mõttevahetustest. Loomulikult nõuab erialaste pädevuste arendamine vastavalt spetsiifilisele kontekstile ja isiklikule olukorrale teie pühendumist juhendatud erialasele väljaõppele, lugemist, teiste inimeste käitumise ja enda meetoditele reageerimise jälgimist jne. Seda arenguprotsessi toetab enim teie enda kui pühendunud pedagoogi eneserefleksioon, samuti mõttevahetus kolleegide, kaaslaste ja õpetajakoolitajatega. PEPELINO pakub just selliseks isiklikuks refleksiooniprotsessiks sobivat tuge.

Isikuankeet

Minu nimi:

Õpetajakoolituse asutuse nimetus:

Keskharidusejärgsed kvalifikatsioonid:

Eelnevad kogemused väikelastega töötamisel või erialane väljaõpe selles valdkonnas:

Käesoleva osa eesmärk on aidata määratleda teie ootusi alustatavale erialasele väljaõppele ja hinnata teemasid, mis võivad olla olulised erialase väljaõppe alguses. Soovi korral võite alati selle osa juurde tagasi pöörduda.

Kahtlemata on veel palju teisi küsimusi, mida sooviksite omaette läbi mõelda või teiste koolitavate/kolleegidega arutada.

Mõned küsimused minu erialase väljaõppe kohta:

A) Küsimused laste keelelise arengu edendamise kohta, millele soovin leida vastust oma erialase väljaõppe alguses:

B) Ma tahaksin teistele kursusel osalejatele esitada järgmised küsimused väikelaste keeleliste tegevuste korraldamise kohta:

C) Ma soovin enda õpetajakoolitajatele esitada järgmised küsimused keelelise mõõtme kohta lastega töötamisel:

Minu ootused erialasele väljaõppele:

A) Mida ma ootan sellelt erialaselt õppelt?

B) Mida ma ootan teistelt kursusel osalejatelt?

C) Mida ma ootan enda õpetajakoolitajatelt?

D) Mida ootavad minu hinnangul õpetajakoolitajad minult?

Mida ootan ma enda tulevaselt erialalt

A) Millised aspektid töös koolieelikutest lastega meeldivad mulle enim?

B) Millised aspektid töös koolieelikutest lastega on kõige vähem huvitavad või enim hirmutavad?

C) Milliseid isikuomadusi peaksin ma alushariduse õpetajana arendama?

D) Milliseid käitumisviise peaksin alushariduse õpetajana vältima?

E) Milliseid eesmärke soovin endale alushariduse õpetajana seada?

Kui Teil on varasemaid alushariduse tasemel õpetamise kogemusi, võite allpool kokku võtta kõige olulisema, mida arvate olevat õppinud laste keelelise ja kultuuridevahelise arengu kohta.

Keelebiograafia

Keelebiograafia eesmärk on julgustada teid mõtisklema oma keelekogemuse ja keelte üle, mida kasutate ise ning inimesed teie ümber. Võite teha subjektiivse valiku olukordadest ja sündmustest, mida olete isiklikult kogenud, neid ei pea ilmtingimata esitama kronoloogilises järjestuses. Asja mõte on koguda ja kirjeldada erinevaid olukordi ning seostada neid omavahel autobiograafilise jutustuse vormis.

Meenutades ja jutustades neid olukordi ja sündmusi saate omavahel seostada neid paljusid muljeid, mida

keeled on teie mälukihtidele jätnud. Need mälusähvatused saavad nõnda uue selguse astme, mis võimaldab teil vaadata kriitiliselt oma isiklikule suhtele erinevate keeltega ning paremini mõista, kuidas need mõjutavad teie käitumist ja hoiakuid.

Kogu õppimine leiab aset keele abil. Iga õpetaja jaoks on hädavajalik arusaam iseenda suhtest keeltega ja teadlikkus mitmekeelsuse paljudest vormidest. Võõrkeeled on loomulik osa inimese isiklikust teadmistepagasist. Lisaks eri keelte vahel esinevatele erinevustele on ka palju ja sageli väga iselaadseid variatsioone ühes ning samas keeles. Tundes oma teadmistepagasi mitmekeelset mõõdet, suudate paremini omandada keeleliste olukordade keerulisust ja mitmekesisust erialases kontekstis.

Siiski ei tohiks teie isiklike kogemuste refleksioon eirata võõrkeelte õppimisele ja kasutamisele kohalduvaid teatud spetsiifilisi jooni ning enese hindamist nende oskuse osas. Seda teemat käsitletakse PEPELINO teises jaotises.

Oma keelekogemuste kirjeldamine aitab:

- üles tähendada erinevad ajad, kohad ja vahendid, mis töid kaasa teie enda keelerepertuaari arengu;
- tuvastada enda emotsionaalsed assotsiatsioonid seoses erinevate keeltega;
- märgata keelte kultuurilist mõõdet ja mõista keelte rolli inimese identiteedi kujundamisel;
- revideerida oma hoiakuid keelte ja kultuuride suhtes;
- arendada õpetajakäitumist, mis on mitmekeelsust soodustav.

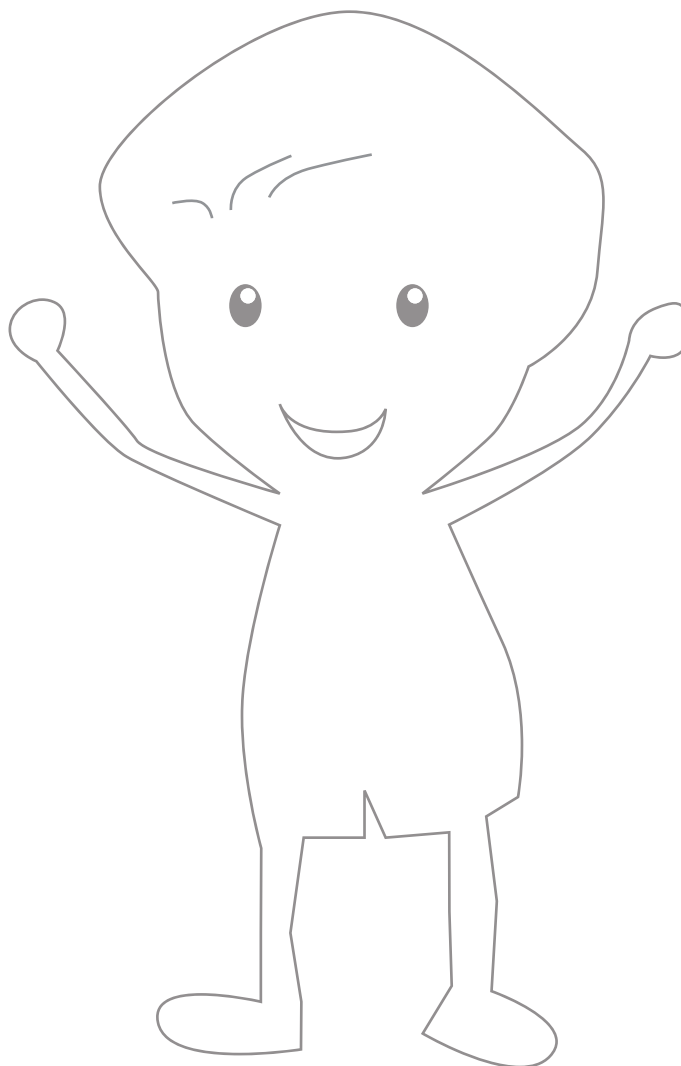
Esimene samm: joonistage enda keeleportree!

Keeleportree on loominguline tegevus, mis on loodud ergutama refleksiooniprotsessi teie emotsionaalse suhte kohta keele ja keeltega. See portree annab ülevaate teie keeleliste vahendite kohta. Erinevad värvid sümboliseerivad teie emotsionaalset suhet iga elemendiga selles repertuaaris. Kasutage allpool olevat siluetti, et tähistada tähtsust ja otstarvet, mida omistate enda keeltele.

Kuidas ma keele- portree joonistan?

- Joonistamine ja värvimine: valige värvid ja see, mida nad teile sümboliseerivad. Joonistage oma keelelised vahendid allpool olevale joonisele. Teil on vaja värvipliitseid, natuke aega (20 kuni 30 minutit) ja veidi keskendumist. Enne kui asute joonist värvima, mõtelge korra järgmise küsimuse üle: millised keeled ning millised keelevormid ja -registrid on teie elus olulised?

värv	keel
☐
☐
☐
☐
☐
☐

- Lisage pealkiri, kirjeldage ja jutustage: selgitage erinevate keelte positsiooni diagrammis.
- Kommenteerige ja analüüsige portreed kirjalikult ning esitage selle kohta küsimusi.
- Arutlege ja vahetage mõtteid teistega, et ennast paremini mõista.

Milliseid küsimusi võin ma esitada?

Allpool on mõned temaatilised soovitusel, mis seonduvad kolme mõõtmega, mida saab omistada keeltele ja millel on mõju teie biograafiale. Need võivad olla raamistikuks teie refleksioonile. See loetelu ei ole ammendav ega järgi kronoloogilist järjestust: igaüht neist teemadest võib valida, kombineerida või viimistleda vastavalt teie huvidele, isiklikele eesmärkidele ja õppeprotsessi kulgemisele.

Emotsionaalne mõõde

- Millist tähtsust omistate oma ema- ja/või teistele keel(t)ele?
- Kuidas tajute oma sotsiaalses kontekstis suhet keeltega enda ümber: kokkukuuluvustunne, kõrvalejäetuse tunne jne?
- Kuidas analüüsitate oma isiklike hinnanguid keeltele: kultuuriline representatsioon, väärtused, mida need esindavad, eelarvamused, üldistused jne?
- ...

Kognitiivne mõõde

- Milline on teie isiklik kogemus seoses keeleõppega ja kuidas te omandasite selle keele või need keeled?
- Millist tähtsust omistate oma keelekasutuse ja -õppe kogemuse valguses metalingvistilisele lähenemisviisile, õppestrateegiatele ja keeltevahelisele vastastikusele sõltuvusele?
- Kuidas arenevad teie arvates teie isiklikud keelelised vahendid?
- Mis on teie arvates ühenduslikuks teie keeleliste vahendite ja teie mõttekäikude ülesehituse viisi vahel?
- Millisel määral mõjutavad keeled teie teadmisi ümbritsevast maailmast?
- Kuidas näete enda rolli keelelise eeskujuna väikelaste jaoks ja kuidas kavandate keelte kasutamist hariduslikus ja erialases kontekstis?
- ...

Suhtluse mõõde

- Kui mitmekesine on teie enda keelerepertuaar (murded, keeled ja suhtlusregistrid, -variatsioonid ja vahelduvad kasutusviisid, võõr-keeled jne)?
- Kui hästi saate te hakkama inimeste- ja kultuuridevahelise suhtlusega (suhtlemise kvaliteet, lingvistiliste kontaktide kogemus, keelte kasutamisega tekkivate konfliktide lahendamise oskus)?
- ...

Muud mõõtmed

- ...

Kuidas ja millal ma töötan enda keelebiograafia kallal?

Te võite oma kirjutatud tekste hoida koos õppepäevikuna, näiteks märkmikus, vihikus, arvuti failis või mõnes muus süsteemis.

Need tekstid kuuluvad teile ja see on teie otsustada, milliseid osasid soovite jagada või avaldada ja mida soovite jätta enda teada. Neid võib täiendada kõigega, mida arvate olevat mõtlemapaneva või oma ideid näitlikustava: joonistused, fotod, märkmed, viited, teised tekstid või väljavõtted, salvestised, intervjuud jms.

Te võite jätkata seda keelebiograafia refleksiooni igal hetkel oma erialase õppe vältel, millal iganes tunnete, et vajate või soovite seda, ametlikus või mitteametlikus vormis.

Käesolev osa on seotud PEPELINO kõigi teiste osadega. Võite samade teemade juurde korduvalt tagasi pöörduda, et nende üle veelgi sügavamalt järele mõelda.

Mõned soovitused:

Te võite:

- seostada tööd keelebiograafiaga oma laiemal erialase pädevuse ja õpetamispraktika refleksiooniprotsessiga;
- lisada enda keelebiograafia refleksiooniprotsessi, mida viite läbi PEPELINO kirjelduste ja isiklike küsimuste kaudu;
- reflekteerida sügavamalt enda loetu põhjal oma keelebiograafiat;
- võtta arvesse oma keelebiograafiaga tehtud töö tulemusi erialaste pädevuste enesehindamisel;
- võrrelda oma keelebiograafiat teiste omadega;
- arutleda kaaslaste, kolleegide või õpetajakoolitajatega oma õppepäeviku lõikude üle;
- mõelda selle praktikasse ülekandmise viiside üle: kuidas peaks võtma arvesse väikelaste keelebiograafiat ja mis põhjusel?

Erialaste pädevuste refleksioon

See PEPELINO osa loetleb üles erialased pädevused, mis on eeldatavad pedagoogiliseks tegevuseks lastele keele- ja kultuurihariduse andmisel alushariduse tasemel.

Kõigi kaheksa pädevusala kohta leiate:

- loetelu õpetaja tegevustest ja hoiakutest, mis võivad soodustada väikelapse keelelist ja kultuurilist arengut;
- viis kirjeldust, mis selgitavad, kuidas saab asjakohaseid erialaseid pädevusi praktikas rakendada.

Kuidas ma saan alustada refleksiooni-protsessi, kasutades PEPELINOt?

Iga kirjelduse järel esitatakse kolm küsimust. Teilt ei oodata vastust kõigile küsimustele. Nende peamine eesmärk on

aidata teil keskenduda iga kirjelduse rakendamise seotud erinevatele aspektidele ning leida viise, kuidas tegeleda sisedialoogiga või diskussiooniga oma kaaslaste, kolleegide või õpetajakoolitajatega.

Te võite valida kirjelduse, mida peate sel hetkel eriti asjakohaseks või huvitavaks ja alustada, väljendades mõtteid, mis vastusena neile küsimustele vahetult pähe tulevad.

Te võite oma loetu, tähelepanekute, tegude või muude selles valdkonnas kogemuste valguses hiljem nende mõtete juurde tagasi pöörduda, et uurida asjassepuutuvaid teemasid teise nurga alt või veelgi sügavamalt.

Teine võimalus kirjelduse refleksiooniprotsessi läbiviimiseks on laiendada sellega seotud küsimuste loetelu, kaasates sinna need, mida pead eriti oluliseks või kasulikuks konkreetse juhtumi puhul.

See mapp on teie oma: valige variant, mis kõige paremini sobib teie isiksuse, õppeviisi ja konkreetse olukorraga.

Kui te soovite oma mõtteid, tähelepanekuid või kogemusi üles tähendada, võite need kas PEPELINO internetiversiooni sobivasse kastikesse kirjutada („*My thoughts or observations*“) või sisestada kõik oma kirjalikud tekstid kausta pärast lehte, mis sisaldab asjassepuutuvat kirjeldust, lisades kuupäeva ja kirjelduse.

Kuidas ma hindan enda edusamme?

Kui te olete kirjelduse välja valinud, siis märkige kõigepealt oma esimese „reflektiivse kohtumise“ kuupäev.

Alustuseks võite kokku võtta, mida sellest teemast teate, jutustada enda varasemast kogemusest ja arutleda, millised etapid võivad selle kirjelduse omandamise käigus olla.

Kunagi hiljem võite lugeda oma märkmeid ja avastada muutusi enda erialases identiteedis.

Veebilehel leiate töövahendi, mis võimaldab teil näha, missugust suhtelist tähtsust te tegelikult omistasite igale pädevusalale enda refleksiooniprotsessis („*Tracing the reflection process*“).

www.ecml.at/pepelino

Kirjelduste esitamise järjekord ei tähenda lineaarset kasvu. Veelgi enam – PEPELINO kirjelduste loetelu ei pretendeeri mingil juhul ammendavusele. Seepärast on iga pädevusvaldkonna lõpus ka lahtiseks jäetud kirjeldus („*I can also ...*“ „Ma võin ka ...“) See on üleskutse analüüsida enda isiklikku erialast kutsumust ja mõelda teiste omandatud oskuste ja tugevuste üle.

Mõnes kirjelduse refleksiooniprotsessi etapis võite tunda, et tahate võtta korraks pausi ja hinnata enda edusamme.

Kui soovite, võite näidata, kuidas hindate ennast sel ajahetkel, joonistades ringi kirjelduse juures oleva mosaiigitüki ümber:

Ma oskan seda üsna hästi.

Ma olen teinud edusamme, kuid pean veel õppima.

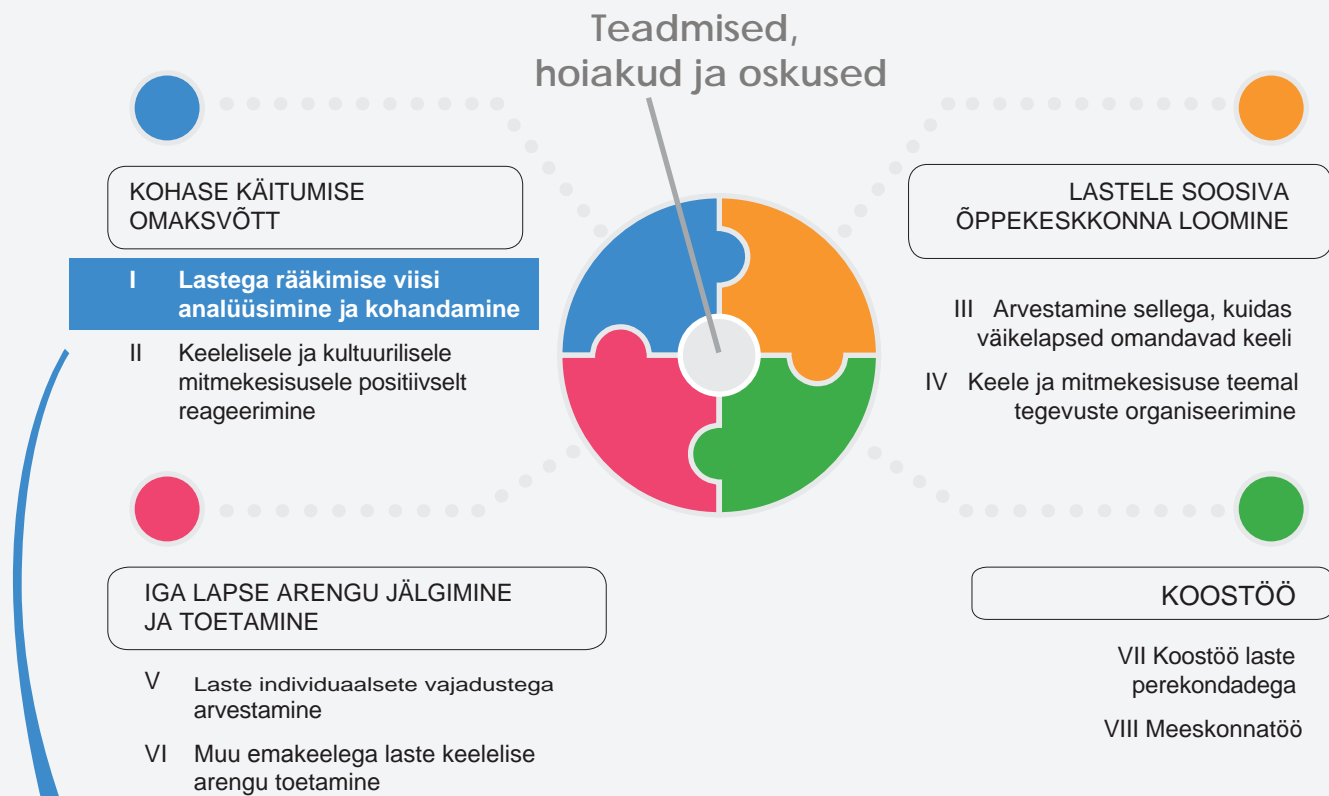
Ma olen selle üle mõelnud ja proovinud omandada teavet, kuid mul on endiselt küsimusi selle praktilise rakendatavuse kohta.

Ma pole kindel, kuidas seda täpselt teha. Pean õppima.

I. Lastega rääkimise viisi analüüsimine ja kohandamine

1. Ma oskan öelda, kas minu keelekasutus on hästi kohandatud selle vanuserühma laste võimete ja vajadustega.
2. Ma oskan reageerida tõhusalt, kui tundub, et lapsed ei saa aru kõigest, mida ma neile ütlen.
3. Ma oskan panna iga lapse tundma end arutlusse kaasatuna.
4. Ma oskan julgustada lapsi aruteldes aktiivselt osalema.
5. Ma oskan kasutada keelt (või keeli), mida räägin lastega, saavutamaks konkreetseid eesmärges nende keeleoskuse arengu seisukohalt.
6. Ma oskan ka ...

Lapsed peavad kokku puutuma rikkaliku keele ja erinevate suhtlussituatsioonidega. Kõigepealt aga peaksid nendele suunatud lausungid olema kohandatud iga lapse arusaamissuutlikkusele antud hetkel ja toetama tõhusalt iga lapse edusamme.

Teiseks, teie enda keelekäitumise analüüs peab samuti arvesse võtma lastega rääkimisele ja suhtlemisele kuluvat ajahulka.

Õpetaja lausungite vormilised tunnused peavad vastama **laste keelelise arengu seisukohalt täpsetele eesmärkidele.**

Eesmäärke võib olla mitmeid:

- rikastada selle keele / nende keelte sõnavara või struktuure, mida lapsed juba valdavad;
- anda lastele vahend, millega saab selgelt määratletud suhtlusülesandeid läbi viia;
- näidata, et väärtustate lapse öeldut, anda lapsele kindlustunnet;
- tagada, et laps või terve rühm kuuleks vigu sisaldava või veidralt sõnastatud lausungi parandatud versiooni;
- teha laps teadlikuks suulise ja kirjaliku keele erinevustest, näiteks spontaanse suulise väite ümberformuleerimine täpsemas ja struktureeritud keeles;
- jne.

Laste kokkupuude erinevate keeltega või täiskasvanu viitamine teistele keeltele on viis näidata lastele, et mitmekeelsus ja mitmete erinevate kultuuride kogemus on väärtus, mille üle igaüks võib uhkust tunda ja sellest kasu saada.

Õpetaja võib teatud olukordades kasutada vaheldumisi mitut keelt, kui see vastab täpsele eesmärgile.

Teades oma tegelikke võimeid keeles, mis ei ole tema esimene keel, on õpetaja võimeline kohandama selle kasutust lastele sobivaks.

1. Ma oskan öelda, kas minu keelekasutus on kohandatud selle vanusegrupi laste võimetele ja vajadustele.

- Millistele aspektidele (keeletase ja register, konkreetsed sõnad, grammatika keerulisus jne) minu poolt lastega kasutatud keeles või keeltes peaksin ma isiklikult erilist tähelepanu pöörama?
- Millised mitteverbaalsed abivahendid või olukordade simulatsioonid võivad kõikidele lastele arusaamist lihtsustada?
- Kuidas saan kontrollida, et lapsed saavad tõesti aru asjadest, mida ma neile ütlen?

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

2. Ma oskan reageerida tõhusalt, kui tundub, et lapsed ei saa aru kõigest, mida neile ütlen.

- Milliste märkide suhtes, mis viitavad, et lapsed ei ole aru saanud, peaksin ma erilisel tähelepanelik olema?
- Kuidas saaksin kaasata teatud laste abi, et teha arusaamine terve rühma jaoks lihtsamaks?
- Milliseid tehnikaid saan kasutada, et teha minu poolt öeldust arusaamine lihtsamaks ilma sõnavara ja süntaksit liigselt lihtsustamata?

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

Minu mõtted või tähelepanekud:

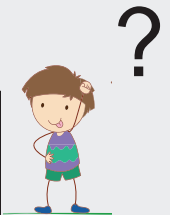
Kuupäev:

3. Ma oskan panna igat last tundma end arutelusse kaasatuna.

- Miks on vaja tagada, et igalt lapselt nõutakse regulaarselt tema panust?
- Milliseid tehnikaid võin kasutada, et säilitada kõikide laste tähelepanu ja panna igaüht end kaasatuna tundma?
- Millistel juhtudel võin ma suulise suhtluse ajal lapse poole individuaalselt pöörduda?

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

4. Ma oskan julgustada lapsi aktiivselt aruteludes osalema.

- Millist tüüpi küsimused võivad julgustada lapsi end avatult väljendama?
- Miks on laste endi jaoks kasulik olla võimeline alkatama klassikaaslastega suulist suhtlust?
- Kuidas saab aidata lastel tunda end rääkides kindlana?

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

Minu mõtted või tähelepanekud:

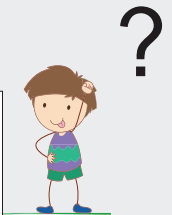
Kuupäev:

5. Ma oskan kasutada keelt (või keeli), mida räägin lastega, et saavutada konkreetseid eesmärgke nende keeleoskuse arengu seisukohalt.

- Mille suhtes pean oma ütluse sõnastamisel olema ettevaatlik, et aidata lastel edusamme teha?
- Mida saan teha, et julgustada lapsi saavutama eesmärgke, mida olen püstitanud nende keelelise arengu jaoks?
- Kuidas saan arvesse võtta retseptsiooni ja eneseväljenduse vahelist erinevust sel ajal, kui juhendan tegevusi keeles, mis ei ole laste esimene keel?

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

6. Ma oskan ka ...

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

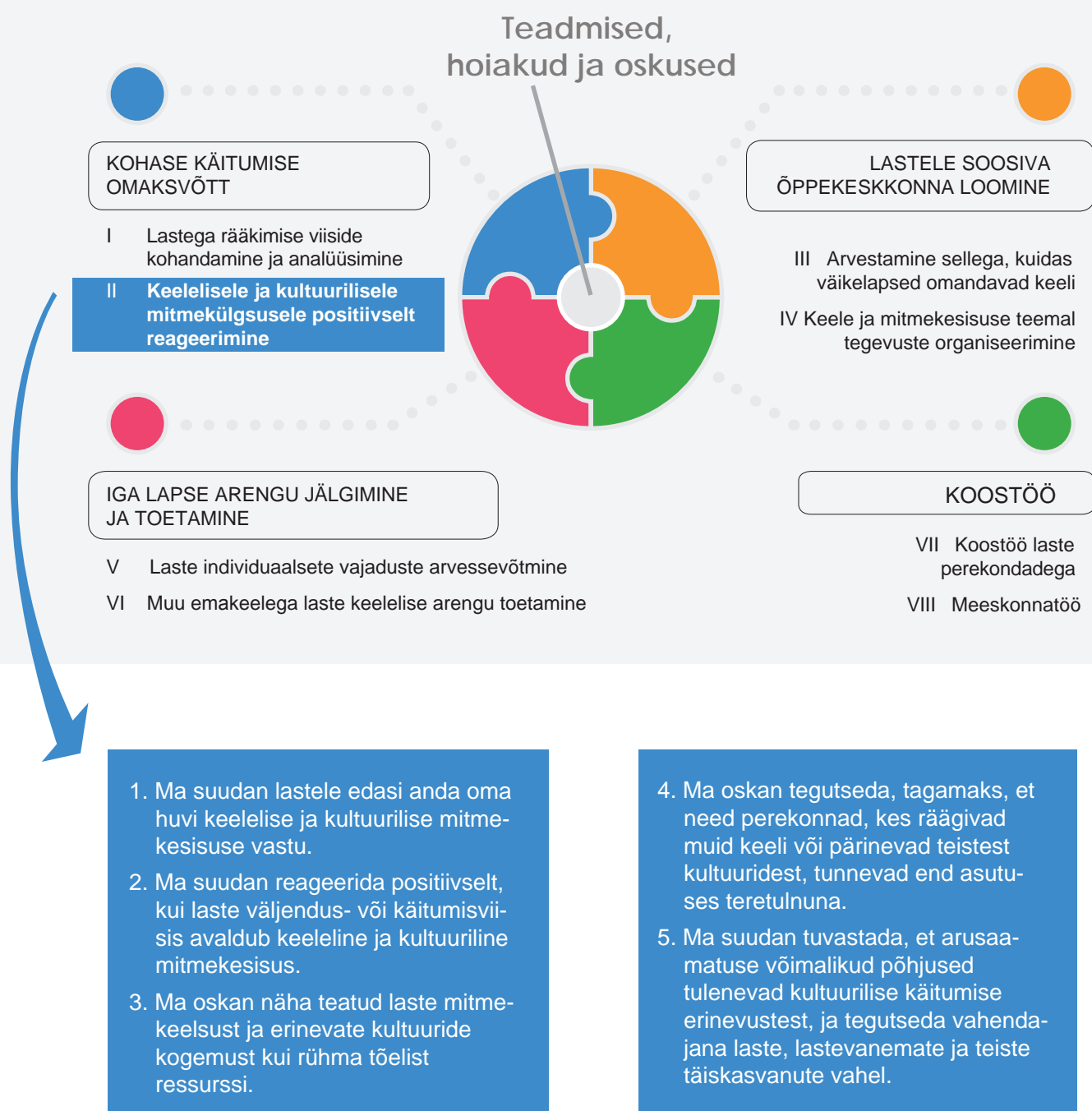
Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

Minu isiklikud märkmed (lugemine, tunnid, loengud, kasutatud veebilehed jne) sel teemal:

II. Keelelisele ja kultuurilisele mitmekülgsele positiivselt reageerimine

Keelelist ja kultuurilist mitmekesisust esineb enamikes lasterühmades ja nende vahetus ümbruskonnas kas erinevate keelte ja kultuuride kujul või sisemiste variatsioonidena asutuse suhtluskeeles raames. Selline mitmekesisus peaks olema tunnustatud ja tervitatud kui kõigi laste arengu kandja.

Keelelise ja kultuurilise mitmekesisuse esinemine rühmas kujutab endast **olulist ressursi kõikidele rühma lastele**.

Lapsi, kes räägivad üht või enamat asutuses mittekõneldavat keelt, võib aidata tugineda eelnevatele keeleomandamise kogemustele, olgugi piiralt, et õppida teist keelt või avastada uusi keeli.

Sellise, teisi keeli kõnelevate või teiste kultuuriseostega laste ja täiskasvanutega kokkupuute kaudu arendab iga laps rühmas teadlikkust keele toimimise kohta, avab end ümbritsevale maailmale ja õpib austama mitmekesisust.

Viis, kuidas õpetaja tegeleb mitmekesisusega praktikas, võib olla tingitud tema **isiklikest arusaamadest**, mida peab seetõttu analüüsima, selgitama ja vajaduse korral arutama. Need arusaamad võivad luua positiivse erapoolikuse, nii nagu nad võivad olla negatiivsete stereotüüpide ja eelarvamuste allikaks, olenevalt kohast, mille on sotsiaalses hierarhias hõivanud asjassepuutuvad regionaalsed/murdelised erinevused või keeled/kultuurid.

Positiivne hoiak mitmekesisuse suhtes peab olema kajastatud **konkreetses tegudes**, nagu näiteks:

- tuleks ära kasutada igat tekkivat võimalust, et viidata teatud laste keelele ja kultuuritaustadele;
- igat lastepoolset spontaanset lausungit mõnes muus keeles kui antud situatsioonis ootuspärane tuleks aktsepteerida ja tervitada;
- tuleks näha endas vahendajat erinevatest kultuuridest inimeste (lapsevanemad, teised osapooled, jne) vahel, aidates selgitada reaktsioone või käitumist, mis on asutuse kontekstis ebatavaline – see tähendab võimalike arusaamatuste tuvastamist ja lahendamist, isiklike kontaktide soodustamist ja püüdu luua kliimat, mis on selliseid kohtumisi soodustav.

1. Ma suudan anda lastele edasi oma huvi keelelise ja kultuurilise mitmekesisuse vastu.

- Miks on mulle kasulik anda lastele edasi oma huvi keelelise ja kultuurilise mitmekesisuse vastu?
- Kuidas ma valmistun tundideks, kus lapsed kuulavad tekste või laule erinevates keeltes või erinevatest kultuuridest, ja milliseid eesmärke peaksin neile tegevustele püstitama?
- Kuidas saan kajastada keelelist ja kultuurilist mitmekesisust, kasutades ära klassiruumi paigutust?

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

2. Ma suudan reageerida positiivselt, kui laste väljendus- või käitumisviisis avaldub keeleline ja kultuuriline mitmekesisus.

- Millist mõju võib lastele avaldada minu hoiak lapse keelelise või kultuurilise mitmekesisuse vormide ilmingu suhtes?
- Kuidas saan reageerida lapse spontaansete teise keele kasutusele, keelevariatsioonile või teise kultuuri viitele viisil, mis köidaks ka teiste laste tähelepanu ja julgustaks neid positiivselt reageerima?
- Millele pean tähelepanu pöörama tagamaks, et kõikide laste keeleressursse tunnustatakse võrdselt väärtuslikena?

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

?

Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

3. Ma oskan väärtusliku ressursina näha seda, et mõned lapsed rühmas on mitmekeelsed ja erinevate kultuuride kogemusega.

- Miks on kasulik anda teatud lastele võimalus esitleda klassikaaslastele kombeid ja käitumisviise, mis erinevad sellest, millega lapsed on tuttavad?
- Kuidas saan ma praktikas ära kasutada seda ressursi, mille annab mitmekeelsete laste olemasolu rühmas?
- Millistele olukordadele ja/või sündmustele konkreetses kontekstis võin ma toetuda, et tõsta esile rühmas esineva keelelise ja kultuurilise mitmekesisuse väärtust?

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

4. Ma oskan oma tegevustega tagada, et need perekonnad, kes räägivad muid keeli või pärinevad teistest kultuuridest, tunnevad end asutuses teretulnuna.

- Mis põhjustel võib neid perekondi soosiv konkreetne tegevus olla vajalik?
- Millistele ressurssidele saab toetuda, et võimaldada selliseid kontakte?
- Kuidas saab aidata neid perekondi mõista asutuse soovi olla nendega konstruktiivsetes suhetes?

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

?

Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

5. Ma oskan ära tunda, kui arusaamatuse võimalikud põhjused tulenevad kultuurilise käitumise erinevustest ning tegutseda vahendajana laste, lastevanemate ja teiste täiskasvanute vahel.

- Miks on vaja olla tähelepanelik võimalike arusaamatuste märkide suhtes rühma sees?
- Miks on kasulik paluda lastel panna oma reaktsioonid sõnadesse, kui selline situatsioon tekib?
- Mida ma saaksin teha, kui märkan arusaamatusi või mittemõistmist erinevatest kultuuridest pärit inimeste (lastevanemad, kolleegid jne) vahel?

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

6. Ma oskan ka ...

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

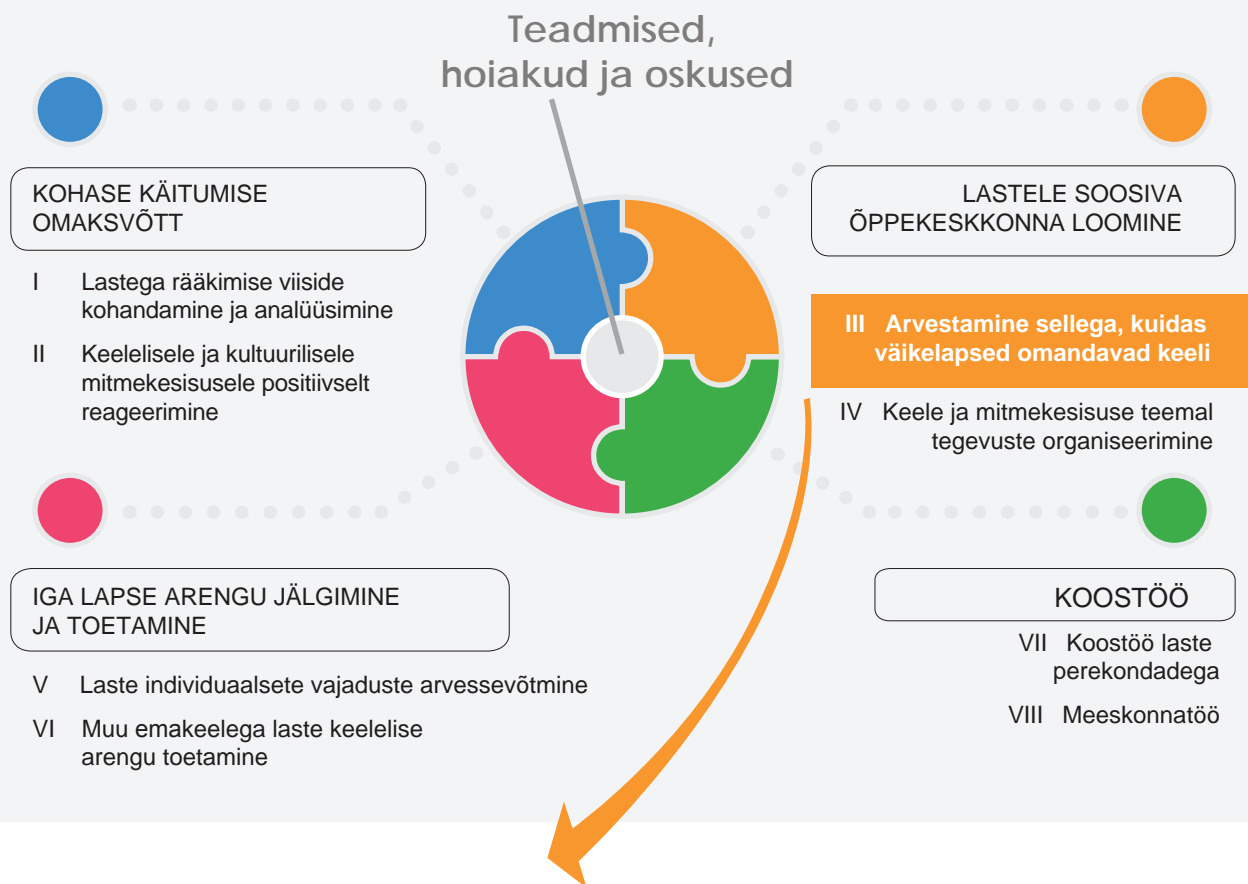
Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

Minu isiklikud märkmed (lugemine, tunnid, loengud, kasutatud veebilehed jne) sel teemal:

III. Arvestamine sellega, kuidas väikelapsed omandavad keeli

1. Ma oskan organiseerida klassiruumi sellisel moel, mis julgustab lapsi ühinema keeleteemaliste tegevustega ja teineteisega suhtlema.
2. Ma oskan julgustada lapsi kasutama mitteverbaalset suhtlust suulise väljenduse toetamiseks.
3. Ma oskan kasutada igat tegevust laste keelelise arengu toetamiseks.
4. Ma oskan arvesse võtta emotsionaalset mõõdet lastega ja lastevahelises erinevates keeltes suhtlemises.

5. Ma oskan kasutada võimalusi, mida pakuvad info- ja kommunikatsioonitehnoloogia vahendid, et arendada laste keelelisi oskusi ja kultuurilist teadlikkust.
6. Ma oskan ka ...

Lapsed omandavad keele läbi suulise suhtluse, millega nad hõivatud on, ja keele, mida nad kuulevad. Keel on vahend, mida laps kasutab teistega suhete loomisel. Seega oleneb konkreetse keele omandamine lapse vajadusest luua suhteid, ent samuti tema loomulikust uudishimust ning avastus- ja õppimisjanust. See protsess hõlmab last tervikuna kõigi tema meelte, motoorsete oskuste, taju ja tunnetega.

Mäng innustab lastevahelist suhtlust. See ühendab kognitiivsete, motoorsete ja sotsiaalsete oskuste õppimise ja stimuleerib lapse loovust. Keel ise või erinevate keelte kõla ja meloodia võivad olla samuti mängu aineks.

Info- ja kommunikatsioonitehnoloogiad pakuvad lisavõimalusi keelekasutuse mängulise mõõtmise ärakasutamiseks.

Kõik lapse igapäevased tegevused on olulised arendamiseks peamise suhtluskeele pädevusi, olenemata sellest, milline on lapse esimene või võimalik teine keel. Keele omandamine ja teadmiste kogumine on lahutamatult seotud, nii retseptsiooni kui ka eneseväljenduse puhul. Iga hetk rühma elus pakub võimaluse keelemõõtmele erilise tähelepanu osutamiseks.

Võõrkeele puhul on parim valida niisugused olukorrad, mis võimaldavad lastega ja laste vahel verbaalset suhtlust sellisel tasemel, mis on neile jõukohane.

Head suhted laste vahel on hädavajalikud selleks, et igaüks neist saaks olla suhtlusesse kaasatud.

Lapsele on oluline tajuda täiskasvanut tõelise dialoogipartnerina. Suhtluse keskmeks peaks seega olema pigem suhtlemine, mitte vigade parandamine.

Teine moodus laste isikliku pühendumise suurendamiseks ja nendevahelise suhtluse edendamiseks on panna nad vastutama informatsiooni leidmise ja esitlemise eest.

Laste kodudes räägitavate teiste keelte positiivses valguses näitamine aitab tõsta laste kindlustunnet, sest nad mõistavad, et uue keele õppimine ei tähenda nende esimese keele või kultuurilise päritolu hülgamist.

1. Ma oskan organiseerida klassiruumi viisil, mis julgustab lapsi ühinema keeleteemaliste tegevustega ja üksteisega suhtlema.

- Kuidas saab laste ruumi organiseerida viisil, mis julgustab neid osa võtma aruteludest ja tegevustest?
- Mis põhjustel võib mul olla vaja ruumikorraldust kohandada konkreetse tegevustega?
- Kuidas saan kasutada rühmas esinevat keelelist ja kultuurilist mitmekesisust julgustamaks lapsi seda ruumi omaks pidama?

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

2. Ma oskan julgustada lapsi kasutama mitteverbaalset suhtlust toetamaks suulist väljendust.

- Millist konkreetset rolli võib pantomiim mängida lastele suhtlemise õpetamisel?
- Milliseid teisi tegevusi saan kasutada, et panna lapsed aktiivselt kuulama?
- Miks on vahel soovitatav lasta lastel näidata, et nad on aru saanud, nõudmata, et nad kasutaksid sõnu?

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

3. Ma oskan ära kasutada igat tegevust, et toetada laste keelelist arengut.

- Miks on vaja kaasata keelemõõdet erinevate rühmategevuste ettevalmistustesse?
- Kuidas saab siduda tegevusi, mis võimaldavad anda teadmisi maailma kohta, keeleliste eesmärkide poole pöördumisega?
- Kuidas saab lapsi ette valmistada hetkedeks, kui räägitav keel pole see, millega nad on harjunud?

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

4. Ma oskan arvesse võtta emotsionaalset mõõdet lastega ja lastevahelises erinevates keeltes suhtlemises.

- Kuidas saan luua iga lapsega usaldusliku suhte?
- Kuidas saab õpetaja mitteverbaalse suhtluse abil teha lastega suhtlemise kvaliteetsemaks?
- Millist rolli saan ma mõne tegelase (nagu näiteks käpiknukk, pehme mänguasi jne) mängima panna, et hakata kasutama võõrkeelt sellisel moel, et see oleks lastele stimuleeriv?

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

5. Ma oskan kasutada võimalusi, mida pakuvad info- ja kommunikatsioonitehnoloogiad, arendamaks laste keeleoskust ja kultuurilist teadlikkust.

- Milliseid eeliseid pakuvad info- ja kommunikatsioonitehnoloogiad lastele keelekasutamiseks rohkemate võimaluste loomiseks ja teiste kultuuride tundmaõppimiseks?
- Kuidas saab kasutada info- ja kommunikatsioonitehnoloogiaid, et julgustada laste suulist eneseväljendust?
- Kuidas saab kaasata nende tehnoloogiate pakutavaid võimalusi väikelaste rühma juhtimisse?

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

?

Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

6. Ma oskan ka ...

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

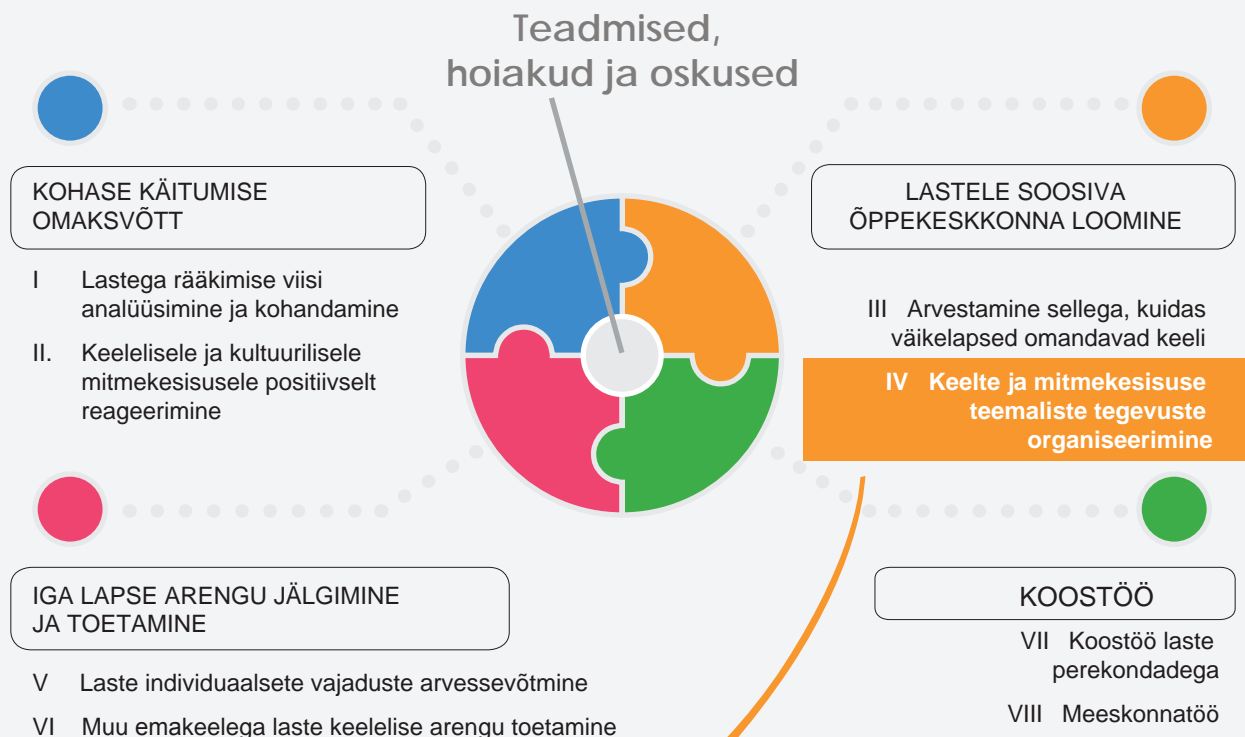
Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

Minu isiklikud märkmed (lugemine, tunnid, loengud, kasutatud veebilehed jne) sel teemal:

IV. Keelte ja mitmekesisuse teemaliste tegevuste organiseerimine

1. Ma saan toetuda erinevate keelte ja kultuuride kohalolule lähimbruskonnas.

2. Ma oskan juhendada lapsi nende kokkupuudetes erineva keelelise või kultuurilise käitumisega ja julgustada neid sellest rääkima.

3. Ma oskan maksimaalset ära kasutada hetki, kui lapsed hakkavad teadvustama keele toimimist.

4. Ma oskan anda suhtlusmootme keeleteemalistele aruteluhetkedele.

5. Ma oskan stimuleerida laste uudishimu kirjutamise vastu.

6. Ma oskan ka ...

Teadlikkus keele toimimise kohta ja mitmekesisuse väärtuseks pidamine aitab toetada ja edendada laste keelelist arengut. Järk-järgult fonoloogilistest, süntaktilistest ja morfoloogilistest keeleaspektidest teadlikuks saamine soodustab keelelist arengut ja teiste keelte omandamist

Mitmekeelelise teadlikkuse aluseid

peab arendama kooskõlas asutuses heaks kiidetud meetoditega ja spetsiifilises hariduskontekstis. Kuid igal juhul peab see protsess toimuma viisil, mis on kohandatud laste vanusega ja kaasab tegelikku keelekasutust: rollimängud, reageeringud teiste inimeste väidetele jne. Need tegevused võivad esineda ka mängude kujul (viktoriin, mõistatus, minivõistlus jne).

Seda võib seostada erinevate keelte ja kultuuride olemasolu teadvustamisega:

- teistes keeltes tehtud väidetele või teiste kultuuridega seotud käitumisviisidele reageerimine;
- erinevates keeltes tehtud lausungite omavaheliste sarnasuste või erinevuste tuvastamine;
- jne.

Seda lähenemist võib kasutada ka laste tähelepanu tõmbamiseks mitmekesisuse vormidele, mis eksisteerivad ühes ja samas keeles (erinevad aktsendid, erinevad tervitusviisid jne).

Kõik need tegevused edendavad avatud hoiakut keskkonna ja maailma suhtes.

Sammhaaval kirjakeele avastamine nõuab sama lähenemist: häälduse ja kirjutatud sõna vastavuse tundmaõppimine, esimesed kontaktid kirjakeele sotsiaalsete kasutusviisidega kõige levinumate kirjalike dokumenditüüpide võrdlemise kaudu, kokkupuude mitmesuguste kirjalike tekstidega, erinevate kirjutamis- ja kodeerimisviiside tundmaõppimine.

Eesmärk on aidata lastel arendada üldist positiivset hoiakut lugemise ja kirjakeele suhtes.

1. Ma saan toetuda erinevate keelte ja kultuuride kohalolule lähikonnas.

- Miks on soovitatav, et lapsed saaksid teadlikuks nende lähikonnas eksisteerivast mitmekesisusest?
- Mis tüüpi pedagoogilisi projekte saan kavandada ja rakendada keelelise ja/või kultuurilise mitmekesisuse teemal?
- Kuidas saan aidata tekitada lastes huvi teiste kultuuride ja keelte avastamise vastu?

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

2. Ma oskan juhendada lapsi nende kokkupuudetes erineva keelelise või kultuurilise käitumisega ja julgustada neid sellest rääkima.

- Miks on vaja lasta lastel end väljendada olukordades, kus nad puutuvad kokku mitmekesisusega ja algatada nendega sel teemal konstruktiivseid mõttevahetusi?
- Millise hoiaku peaksin võtma, kui mõned lapsed reageerivad erinevustele imestuse ja mittemõistmisega?
- Kuidas saan aidata lastel mõista vajadust austada keelelist ja kultuurilist mitmekesisust?

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

3. Ma oskan maksimaalset ära kasutada hetki, kui lapsed hakkavad teadvustama keele toimimist.

- Kui tähtsaks peaksin ma väikelaste tegevusi organiseerides pidama keelte üle mõtisklemise algust?
- Kuidas saan aidata mitmekeelsetel lastel luua seoseid erinevate keelte vahel, mida nad räägivad või õpivad?
- Kuidas saan kasutada lapse märkust või küsimust keele toimimise kohta?

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

4. Ma oskan suhtlemises ära kasutada keeleteemaliste refleksioonide hetki.

- Milliseid kriteeriume peaksin arvesse võtma, kui ma pakun lastele eakohaseid peegeldavaid tegevusi?
- Kuidas saavad rollimäng või simulatsioonid aidata lastel saada teadlikuks viisist, kuidas kasutatakse teatud keelevorme mingites suhtlussituatsioonides?
- Millisel viisil aitavad mängud, mille kaudu lapsed puutuvad kokku erinevate keeleülesannetega (näiteks tuvastades sarnasusi ja erinevusi), neil alustada keele üle mõtlemist?

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

5. Ma oskan stimuleerida laste uudishimu kirjutamise vastu.

- Miks on hea, et lapsed saaksid teadlikuks kirjutamise funktsioonidest ja kõigest, mida kirjutamine neile pakkuda võib?
- Kuidas saan kasutada kirjalikke tekste lastega, kes ei oska veel lugeda?
- Kuidas saan ära kasutada erinevates keeltes kirjalike tekstide olemasolu antud sotsiaalses keskkonnas?

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

6. Ma oskan ka ...

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

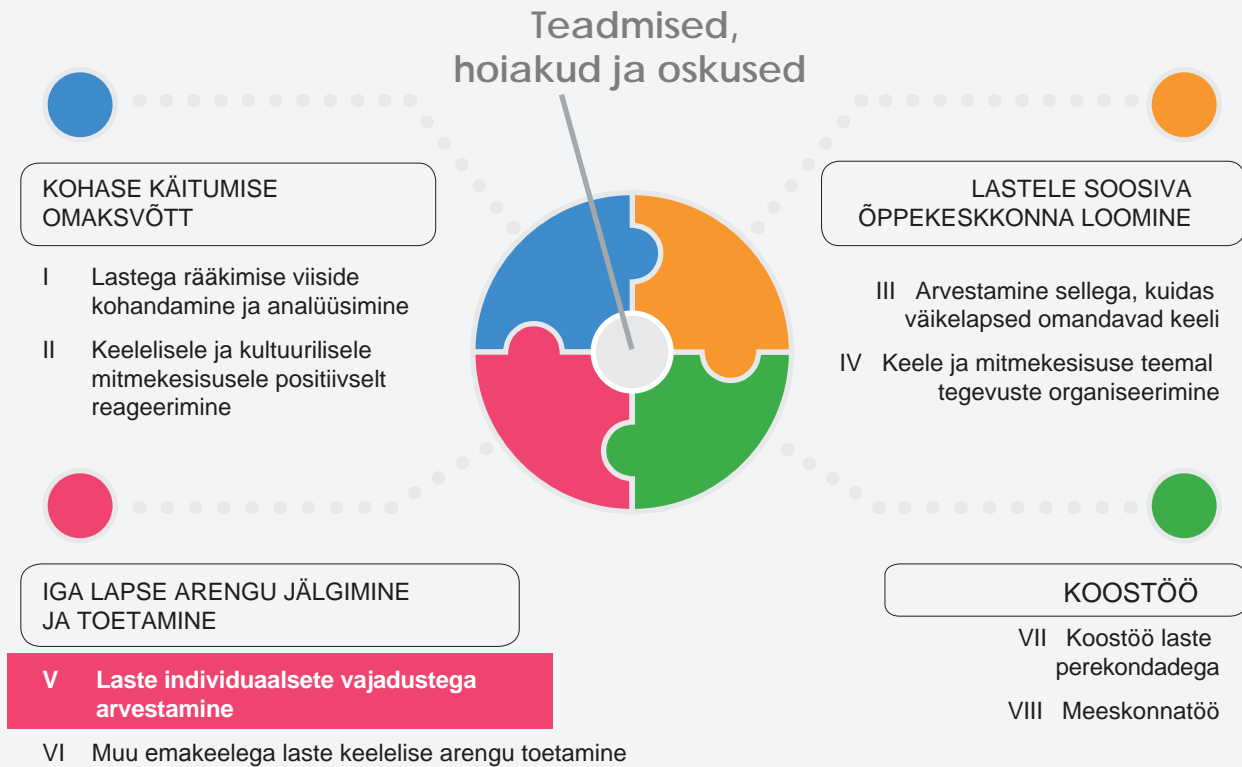
Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

Minu isiklikud märkmed (lugemine, tunnid, loengud, kasutatud veebilehed jne) sel teemal:

V. Laste individuaalsete vajadustega arvestamine

1. Ma oskan tuvastada iga lapse suhtlusoskusi ja keelelisi vajakajäämisi, kasutades sobivaid vaatlusvahendeid.

2. Ma oskan aidata igit last tegemaks edusamme talle sobivas tempos.

3. Ma oskan tagada, et iga lapsel on võimalus rääkida.

4. Ma oskan aidata iga lapsel arendada kindlustunnet keelte kasutamisel.

5. Ma oskan reageerida suulise väljenduse raskustele, mis võivad lapsel ette tulla.

Et kavandatav edasiliikumistempo oleks lapsele jõukohane, tuleb kõigepealt kindlaks teha lapse teadmiste ja oskuste tase. Selleks on kasulik jälgida lapse suhtluskäitumist, hinnates eraldi retseptsiooni ja eneseväljendust.

Laste edusammude ja vajakajäämistele hindamisel on oluline meeles pidada **keelesüsteemi omandamise tavapäraseid etappe**. Keeleoskuse omandamisel rakendavad lapsed varjatud strateegiaid ja võtavad omaks ajutisi reegleid, mis põhinevad nende endi keelelises kogemuses. Laste lausungid annavad vihjeid õpitasete kohta, mille vahel nad parasjagu oma teadmistega on.

Nende laste raskused, kes räägivad kodus muud keelt kui see, mis on rühmas suhtluskeelena kasutusel, nõuavad erianalüüsi.

Suhtluskäitumise individuaalsed vormid võivad olla tingitud arvukatest faktoritest. Kõik lapsed peavad saama end väljendada neile omases rütmis ja ise otsustama, kas ja millal panustada arutellu ja millal lihtsalt kuulata. Lapsed peavad end tundma turvaliselt, neile peab näitama, et nende panust arutellu väärtustatakse, neid peab innustama, et nad julgeksid keelt kasutada.

Lapse vastumeelsus verbaalsetes tegevustes osaleda või mittekeeleliste väljendusviiside eelistamine ei ole tingimata märk keelelise arengu raskustest.

Õpetaja hoiak vigade suhtes on ülimalt tähtis. Lastel ei peaks tekkima tunnet, et nende poolt öeldut korratakse põhjusel, et see oli vigaselt väljendatud. Õpetaja võib lapse tähelepanu juhtida sobivamale väljendusvormile, aga peab oma parandused tegema suhtlusvoogu sulanduvalt, seda katkestamata.

See ei tähenda, et õpetaja ei võiks laste edasimineku toetamiseks organiseerida spetsiifilisi tegevusi, mis keskenduksid just neile vigadele, mida lapsed sageli teevad.

Lastel esineb raskusi ka **arusaamisel**. Õpetaja peab kindlaks tegema, et kõik lapsed on kasutatud sõnavarast või lauseehitusest aru saanud.

Kui mõned lapsed pole aru saanud, võib öeldut ümber sõnastada žestide või näoilmete abiga. Lapsi võib ärgitada oma sõnadega ümber jutustama loo neid osasid, millest nad on aru saanud, ja küsima küsimusi mistahes detailide kohta, mis võivad olla jäänud neile ebaselgeks.

Kokkuvõtteks – tähtis on olla tähelepanelik mistahes raskuste suhtes, mida laps ise väljendab või õpetaja märkab.

1. Ma oskan tuvastada iga lapse suhtlusoskusi ja keelelisi vajakajäämisi, kasutades sobivaid vaatlusvahendeid.

- Miks on vaja hinnata iga lapse võimeid ja probleeme individuaalselt?
- Milliseid vahendeid saan kasutada ja milliseid olukordi luua vaatluse eesmärgil?
- Kuidas saab selle vaatlusharjutuse tulemusi kaasata tegevustesse, mida soovin rühmale organiseerida?

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

2. Ma oskan aidata igat last edasi liikuda talle sobivas tempos.

- Mida ma pean arvesse võtma, et oskaksin kohandada oma nõudmisi igale lapsele individuaalselt?
- Kuidas saan lasterühmas rakendada individuaalsete vajaduste hindamist?
- Kui oluline on selles kontekstis ümbersõnastamine?

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

3. Ma suudan tagada, et igal lapsel on võimalus rääkida.

- Kuidas saan laste tegevustes luua olukordi, kus igal lapsel on päriselt võimalik rääkida ja olla kuulatud?
- Kuidas saan aidata, kui lapsele tundub olevat vastumeelne vestluses osaleda?
- Kui olulised on selles kontekstis tegevused väikestes rühmades?

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

4. Ma oskan aidata igal lapsel arendada enesekindlust keelte kasutamisel.

- Miks on oluline pöörata erilist tähelepanu laste enesekindluse tõstmisele keelte kasutamisel?
- Kuidas saavad minu reaktsioonid laste suulisele eneseväljendusele aidata arendada nende enesehinnangut?
- Kuidas saan anda lastele seoses nende keelekasutusega tunde, et nad on midagi saavutanud?

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

Minu mõtted või tähelepanekud:

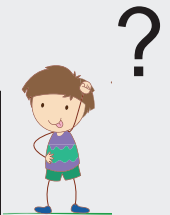
Kuupäev:

5. Ma oskan reageerida suulise väljenduse raskustele, mis võivad lapsel ette tulla.

- Miks on tähtis, et peaksin püüdma aidata lastel nende suulise väljenduse oskusi parandada või rikastada, tekitamata neis tunnet, et nad on läbi kukkunud või vea teinud?
- Millistes situatsioonides peaksin last julgustama kasutama eneseväljenduseks keele asemel muid vahendeid, mis oleksid suulise väljenduse täienduseks?
- Kuidas saan lapse/laste ütlusi ümber sõnastada, samas säilitades vestluse tooni ja voogu?

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

6. Ma oskan ka ...

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

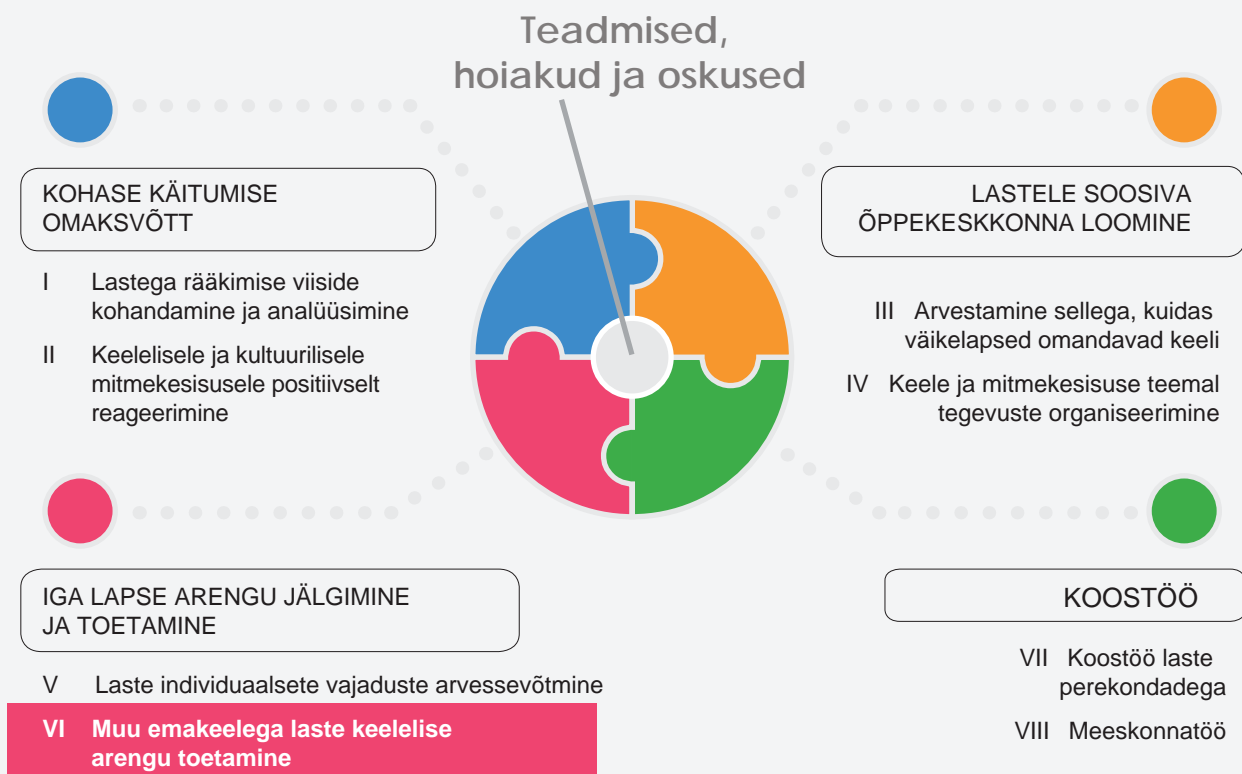
Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

Minu isiklikud märkmed (lugemine, tunnid, loengud, kasutatud veebilehed jne) sel teemal:

Muude emakeeltega laste keelelise arengu toetamine

1. Ma oskan arvesse võtta muude esimeste keeltega laste erilist olukorda ning teha kindlaks nende individuaalsed võimed ja vajadused.

2. Ma suudan toetada sellise spetsiifilise keelelise või kultuurilise taustaga lapsi.

3. Ma oskan aidata lastel tugineda nende esimesele keelele, tegemaks edusamme rühmasuhtluses. kasutatava keele omandamisel.

4. Ma oskan julgustada suhtlust laste vahel, kellel on kasutatava keele oskuses erinev tase.

5. Ma oskan sobivalt reageerida verbaalsele või mitteverbaalsele käitumisele, mis tuleneb teistsugustest kultuurilistest traditsioonidest.

6. Ma oskan ka ...

Lapsed, kes kasutavad koduse keelena keelt/keeli, mis erinevad asutuse keelest, võivad omandada viimase teistest lastest erinevas tempos. Samuti võib nende suhtluskäitumine kanda nende päritolukultuuri(de) mõjusid.

Kui nende laste oskused ja vajadused on kindlaks tehtud, võib osutada vajalikuks anda neile spetsiifilist abi.

Teise keele (või suhtluskeele muu sisemise variatsiooni) juhuslik kasutamine või samaaegne mitme keele kasutamine peegeldab lapse püüet kasutada täiel määral kõiki talle kättesaadavaid vahendeid suhtluse eesmärgil. Seesugust suhtluskäitumist tuleb mõista ja tunnustada.

Nende **arengutempot** teises keeles tuleb mõista ja sellega arvestada. Teise keele omandamisel võivad erinevad arenguetapid ilmneda hiljem kui esimese keele puhul. Näiteks võib esineda latentne periood, mille ajal arusaamisoskused arenevad, ilma et see oleks otseselt samamoodi tajutav suulises väljenduses. Oluline on, et selliste laste arengut ei pidurdataks, näiteks nende määratud sõnumeid üleliia lihtsustades.

Esimese keele omandamisel saadud kogemust saab hõlpsasti ära kasutada teise keele või võõrkeele omandamisel. Teise keele õppimine kui selline on igal juhul väärtus, mitte takistus.

Rühmas esindatud keelte ja kultuuride kohta informatsiooni otsimine võib aidata õpetajal laste käitumist paremini tõlgendada ning seeläbi tõhusamalt tegutseda.

Vead, mida lapsed teevad, võivad tuleneda esimesest keelest tehtud ülekannetest omandatavasse keelde. Õpetaja avastab neid lihtsamini, kui ta on tuttav lapse kodus kasutatava keele põhiomadustega.

Püüet tõlgendada nende laste keelelist ja mitteverbaalset käitumist tähendab ka suutlikkust kohandada oma hoiakut ja seega võimekust mõjutada teiste laste ja täiskasvanute reaktsioone.

1. Ma oskan arvesse võtta muude emakeeltega laste erilist olukorda, tehes kindlaks nende individuaalsed võimed ja vajadused.

- Kuidas võimaldavad minu teadmised keele omandamise kohta aidata last teha edusamme teises keeles?
- Millistes olukordades saan jälgida nende laste suutlikkust rakendada isiklikku teadmispagasit (suhtlemisstrateegiad, oma esimese keele oskused jne)?
- Kui jälgin rühmasisest suhtlemist, kuidas saan eristada laste oskusi ja vajadusi kasutatava keelega seoses nii arusaamise kui ka eneseväljenduse osas?

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

2. Ma suudan pakkuda tuge sellistele spetsiifilise keelelise või kultuurilise tausta ja teadmistega lastele.

- Kuidas saavad teadmised identiteedi-loomest aidata mul juhtida rühma, mis koosneb erineva kultuurilise ja keelelise taustaga lastest?
- Kuidas saan tagada, et need lapsed lõimuksid edukalt rühma nii, et nende identiteet ei kannataks?
- Millistel puhkudel ja mil moel saan ma neile näidata, et pean lugu nende spetsiifilisest keele- ja kultuuritaustast?

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

3. Ma oskan aidata lastel toetuda nende esimesele keelele, tegemaks edusamme rühmasiseselt suhtlemiseks kasutatava keele omandamises.

- Millal peaks julgustama lapsi tuginema emakeele kasutamise kogemusele?
- Kuidas saan tuvastada ja ära kasutada võimalikke seoseid keelte vahel, mida lapsed oskavad ja mida nad parasjagu omandavad?
- Kuidas peaksin reageerima, kui teatud lapsed teevad nende emakeelest ülekandeid rühmas kasutatavasse keelde, et ennast väljendada?

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

4. Ma oskan julgustada suhtlust laste vahel, kellel on kasutatava keele oskuses erinev tase.

- Missugustes olukordades (tegevuse liigid, rollide jaotamine jne) võib tulla kasuks jagada lapsed rühmadesse vastavalt nende keeleoskuse tasemele kasutatavas keeles?
- Kui organiseerin rühma sellisel moel, siis missuguseid eesmärgi võin seada lastele, kelle esimene keel on ka rühma põhikeel?
- Kuidas saan tagada, et iga laps saab toimuvast kasu?

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

5. Ma oskan sobivalt reageerida verbaalsele ja mitte-verbaalsele käitumisele, mis võib tuleneda erinevatest kultuurilistest traditsioonidest.

- Kuidas peaksin reageerima, kui olen silmitsi lapse käitumise ja/või žestidega, mis võivad olla mõjutatud tema kultuurilisest taustast ning ei pruugi olla kooskõlas sellega, kuidas teised lapsed tavaliselt käituvad?
- Mida saan teha, et vältida enamiku laste käitumisest erineva käitumise või žestide väärtõlgendamist?
- Kuidas saan asjassepuutuvate lastega alata selleteemalist dialoogi ja missuguste eesmärkidega?

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

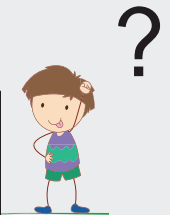
Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

6. Ma oskan ka ...

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

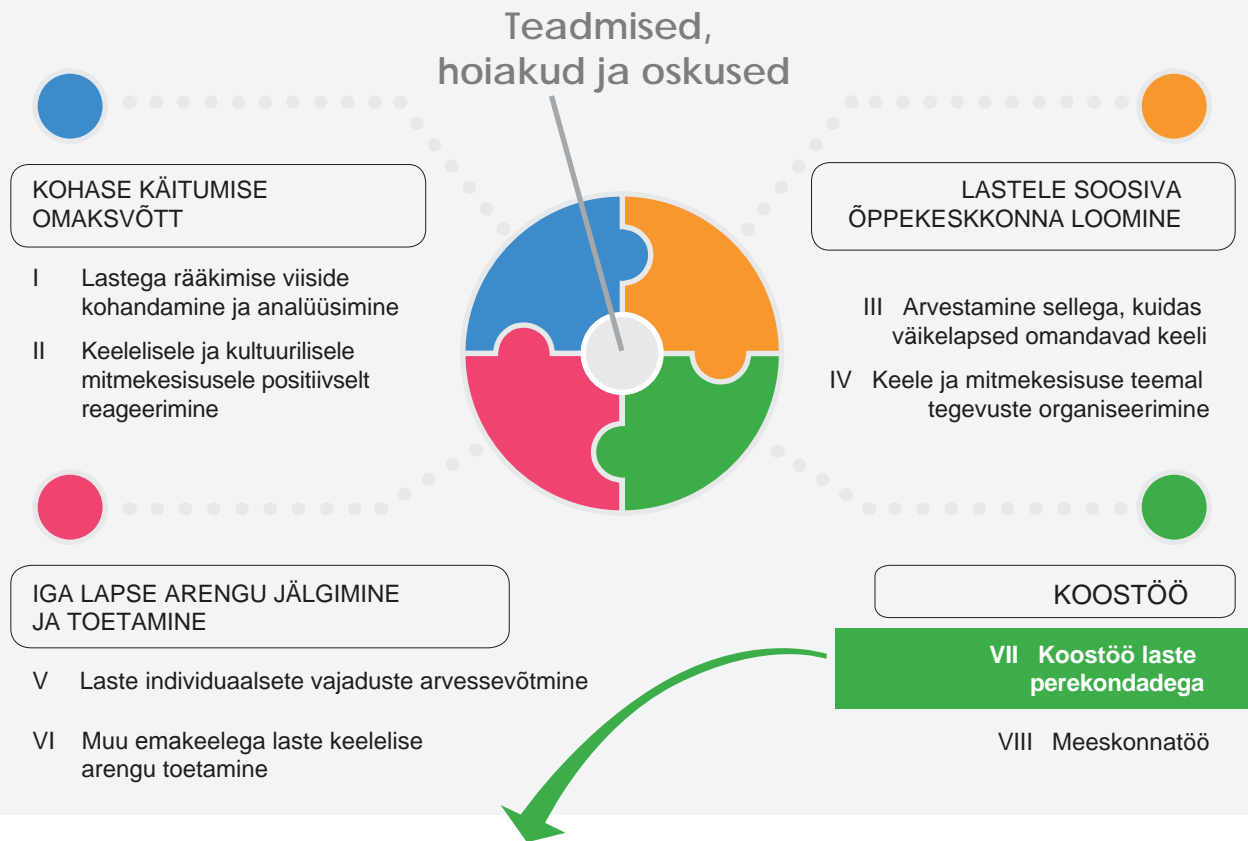
Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

Minu isiklikud märkmed (lugemine, tunnid, loengud, kasutatud veebilehed jne) sel teemal:

VII. Koostöö laste perekondadega

1. Ma oskan hoolitseda selle eest, et kõik lapse eest vastutavad inimesed tunneksid end asutuses teretulnuna.

2. Ma saan kaasata peresid pedagoogilistesse projektidesse, mis on otseselt seotud laste keelelise ja kultuurilise arenguga.

3. Ma saan vahetada laste peredega teavet tegevuste kohta, mis soodustavad laste keeleomandamist kõige enam.

4. Ma saan vahetada laste peredega teavet laste edusammude kohta.

5. Ma saan julgustada laste peredes oleva ressursi kaasamist laste tegevusi organiseerides.

6. Ma oskan ka ...

Kodune keskkond mängib üliolulist rolli laste keelelises ja kultuurilises arengus. Õpetaja töö ja lastevanemate, pere või vastuvõtupere tegevused peaksid teineteist maksimaalselt täiendama. Õpetaja või ka kodukeskkonnas tehtud mistahes tähelepanekuid laste suhtluskäitumise kohta võiks omavahel jagada ja arutada.

Suhtlus lastevanematega aitab neil aru saada rühmas tehtava keeletöö eesmärkidest ja meetoditest. See võimaldab neil tehtud tööd jälgida, laste keelelist arengut tõhusalt toetada ja vältida võimalikke ebarealistlike ootusi lastele. Suhtlus võib puudutada mitmeid aspekte: lapse kodus kasutatava keele olemus ja tase, lapsele näitamine, et tema pere tunneb huvi lapse keeleõppe vastu, kokkupuude kirjasõnaga (näiteks ettelugemine, piltide kommenteerimine) ja selle tähtsus laste keelelises arengus jne.

Selline suhtlus, antud juhul seoses lapsega, kellel on **muu esimene keel kui asutuse põhikeel**, pakuvad võimalust selgitada perele, et kodus kõneldav keel kujutab endast nende lapsele rikkust. Neid võiks julgustada aitama lapsi seda keelt korralikult omandama.

Lastevanemate osalemine pedagoogilistes projektides suurendab nende projektide positiivset mõju. Olenevalt kontekstist võib see toimuda mitmel erineval viisil: otsene osalemine, materjalide (fotoalbumid, jne) valmistamine, kodused järeltegevused rühmas alustatud projektidele jne. Selline koostöö võib laieneda ka projektidele, mis on läbi viidud koos teiste asutuste või ühendustega.

Mõned pered, kelle liikmed räägivad muid keeli või on pärit muudest kultuuridest, võivad samuti anda spetsiaalse panuse haridusprojekti, näiteks osaledes keelelise ja kultuurilise mitmekesisuse teadlikkust tõstva eesmärgiga tegevustes.

1. Ma oskan tagada selle, et kõik lapse eest vastutavad inimesed tunneksid end asutuses teretulnuna.

- Miks on oluline, et asutus peaks pere-sid tõelisteks partneriteks?
- Missugused võivad olla perede vajadu-sed ja ootused nende suhetes asutu-sega?
- Kuidas saab võita nende perede usal-duse, kes on asutusega suhtlemise osas tõrjuvad?

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

2. Ma saan kaasata peresid pedagoogilistesse projektidesse, mis on otseselt seotud laste keelelise ja kultuurilise arenguga.

- Miks on soovitatav, et pered annaksid oma panuse pedagoogiliste projektide edukusse?
- Kuidas saan hoolitseda selle eest, et kõik pered saaksid panustada vastavalt oma võimalustele?
- Kuidas saan panna kõiki lapsi hindama pere osalemise väärtust rühma projektides, ilma et need, kelle pered ei saa või ei taha osaleda, tunneksid end väljajäetuna?

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

3. Ma saan laste peredega vahetada teavet tegevuste kohta, mis soodustavad laste keeleõpet kõige enam.

- Miks on kasulik anda peredele teavet laste keeleõppe protsessi kohta?
- Missuguseid õpitegevusi ja vahendeid saan jagada laste peredega?
- Kuidas saab laste peresid kaasata projekti, mis arendab laste keelelist võimekust?

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

?

Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

4. Ma saan jagada laste peredele teavet laste edusammude kohta.

- Miks on kasulik kahepoolne teavevahetus laste peredega nende laste keelelise arengu kohta?
- Mida saan teha, kui näen, et laps võib vajada eriabi, ületamaks raskusi keeleõppimisel?
- Kuidas saan nõustada laste peresid selles, mismoodi nad saavad toetada lapse spetsiifilist keelelist arengut?

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

5. Ma saan kaasata laste peredes olevat ressurssi laste tegevuste organiseerimisse.

- Missuguste projektide puhul võib koostöö laste peredega olla kasulik kõigile asjaosalistele (lapsed, lapsevanemad, õpetajad)?

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

?

Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

6. Ma oskan ka ...

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

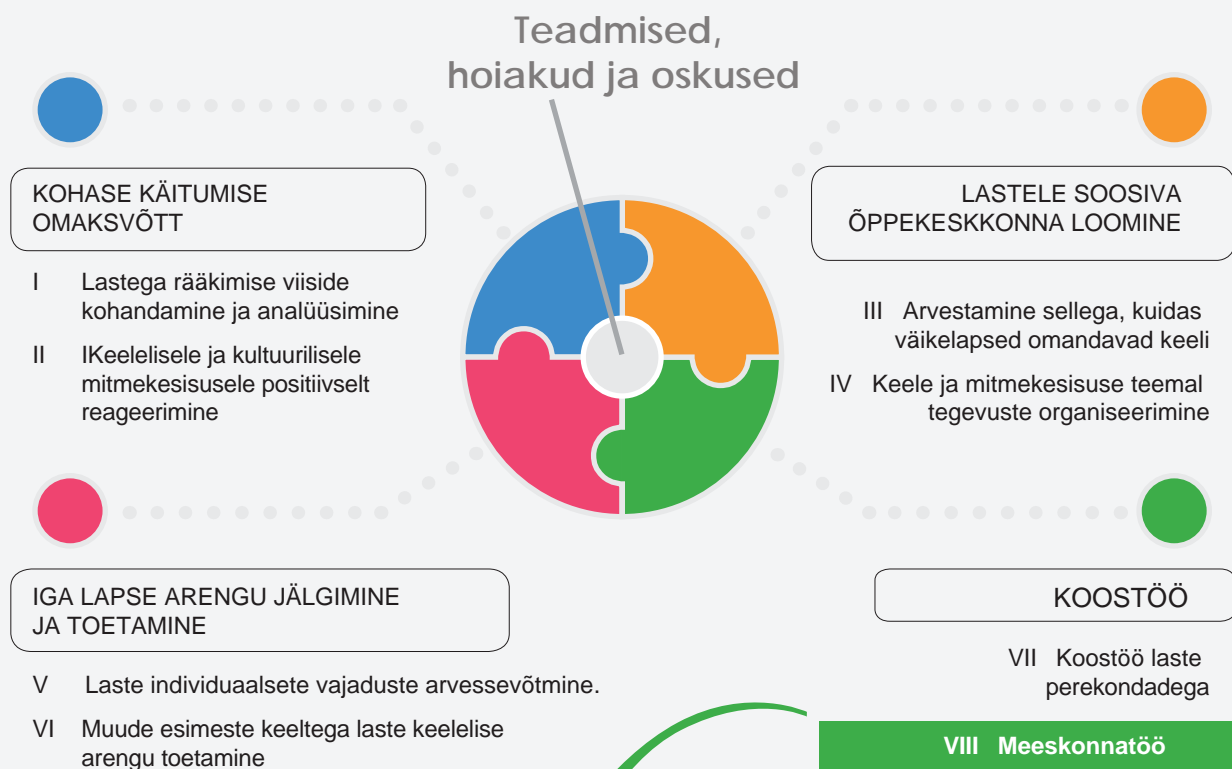
Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

Minu isiklikud märkmed (lugemine, tunnid, loengud, kasutatud veebilehed jne) sel teemal:

VIII. Meeskonnatöö

1. Ma saan panustada meeskonnaliikmete vahelisse praktikate ja ideede vahetusse.
2. Ma saan teha koostööd teiste meeskonnaliikmetega ühisprojektides, mis on seotud laste keelise arenguga.
3. Ma suudan aktsepteerida kolleegide ja õpetajakoolitajate märkusi, küsimusi ja nõuandeid ning võtta neid arvesse oma rühma juhtimises.

4. Ma saan anda kolleegidele ja algkooli-õpetajatele kasulikku informatsiooni minu vastutusel olevate laste keelise arengu kohta.
5. Ma saan kasutada ressursse, mida pakuvad partnerlused teiste asutuste ja ühendustega.
6. Ma oskan ka ...

Õpetamise tõhusus oleneb ka sellest, kuidas see seondub teiste professionaalide tööga, kes panustavad laste keelisse ja kultuurilisse arengusse. Meeskond hõlmab kõiki, kellega lapsed on kontaktis (teised õpetajad, haldustöötajad, vahendajad, koristajad jne). Lisaks võib seoseid luua ka partnerluste või võrgustike abil.

Erialane pädevus kujuneb suuresti kolleegidega toimuvate **mõttevahetuste kaudu**. Meeskonnatöö on parim viis edu saavutamiseks. Jälgida lastega töötavaid kolleege, jagada nendega kogemusi, kavandada ja teostada ühisprojekte ning osaleda uurimisprojektides – kõik need on töömeetodite täiustamise erinevad viisid. Suhtlemine, jälgimine ja ühisprojektid võivad aidata ka ennast paremini hinnata.

Töös lastega peaks eesmärgiks seadma olla nii **järjepidev kui võimalik**, eriti seoses erinevates igapäeva-situatsioonides toimuva keelesuhtlusega. See järjepidevus nõuab informatsiooni jagamist laste keelelise arengu kohta, eriti siis, kui kolleegid vastutavad mõnede lastega tegevuste eest.

Koolieelse lasteasutuse õpetajad

võivad samuti koostööd teha mitmel viisil: jagada informatsiooni laste keeleliste võimete kohta; selgitada välja suhtlemisviise, mis aitavad lastel algkooli algusega kohaneda; luua esmakontakt lastega külaskäikude ajal, laste külaskäigud kooli, kus nad tulevikus õppima käima hakkavad jne.

See koostöö on ülioluline muu emakeelega laste eduka toimetuleku jaoks. Koolikeele õppimise toetamine peab jätkuma peale eelkooli taset.

Koostöö on samuti võimalik haridusprojektide kontekstis koos **ühenduste ja asutustega**, mis on vastutavad kultuurilise arengu või keelelise või kultuurilise edendamise eest (erinevate tegevuste ettevalmistamine, teiste keelte rääkijate kaasamine, nõuanded, abivahendid jne).

Partnerlus teiste regioonide või maadega (kirjavahetus, dokumendivahetus, ühistegevused jne) võib samuti olla väärtuslik haridusprojekti jaoks.

1. Ma saan panustada meeskonnaliikmete vahelisse kogemuste ja ideede vahetusse.

- Miks on mulle kasulik hinnata oma tugevusi ja nõrkusi, kui ma tahan meeskonnatöösse tõhusalt panustada ja sellest kasu saada?
- Millist informatsiooni saan pakkuda teistele ja millist informatsiooni vajan ma ise, et meeskonnaliikmete tööd keeleõppe vallas ühtlustada?
- Kuidas saan neid mõttevahetusi ära kasutada, et omaenda tööviisi paremini hinnata?

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

2. Ma saan teha teiste meeskonnaliikmetega koostööd ühisprojektides, mis on seotud laste keelelise arenguga.

- Kuidas saavad meeskonna projektid minu enda professionaalsele arengule kasu tuua?
- Missugused ühisprojektid võivad eriti laste keelelist ja kultuurilist arengut soodustada?
- Kuidas saan kaasata ja tähtsustada minu vastutusel oleva lasterühma spetsiifilisi vajadusi, kui organiseerin sellist laadi projekti?

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

3. Ma suudan aktsepteerida kolleegide ja õpetajakoolitajate märkusi, küsimusi ja nõuandeid ning võtta neid arvesse oma rühma juhtimises.

- Miks on mul kasulik julgustada kolleege heitma pilku sellele, kuidas ma juhin lasterühma ning end kurssi viima sellise koostöö vormiga?
- Missugustes aspektides rühma juhtimise osas oleksid kommentaarid ja nõuanded mulle eriti kasulikud?
- Kuidas saaksin kasutusele võtta keelehariduse vallas kasutatavaid vaatlus- või analüüsivorme, et neid kolleegide tööd jälgides kasutada?

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

4. Ma saan anda kolleegidele ja algkooliõpetajatele kasulikku informatsiooni minu vastutusel olevate laste keelelise arengu kohta.

- Miks on kasulik anda teistele kolleegidele või algkooliõpetajatele informatsiooni laste võimete ja vajaduste kohta?
- Missugused vahendid on saadaval, mis aitaksid mul hinnata laste keeletaset asutuses kasutatavas keeles, enne kui nad lähevad algkooli?
- Missugust informatsiooni saan anda teistele kolleegidele või algkooliõpetajatele, et nad saaksid arvesse võtta laste võimeid ja vajadusi ning pakkuda neile vajalikku toetust?

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

5. Ma saan kasutada ressursse, mida pakuvad partnerlused teiste asutuste ja ühendustega.

- Kuidas saan kaasata oma projektidesse ressursse, mida pakub asutuse keskkond ning kasutada neid partnerluse loomisel?
- Kas asutuse keskkonnas on kultuurilisi või kunstilisi ühendusi, kellega saaksin koostööd teha?
- Millist tüüpi projekti saaksin juurutada koos asutuse keskkonnas olevate ühendustega, mis edendavad keelelist ja kultuurilist mitmekesisust?

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

6. Ma oskan ka ...

Minu töö kontekst või mulle määratud ülesanded lastega töötamisel võivad tekitada teatud küsimusi. Missuguseid?

Muud küsimused, millele sooviksin vastuseid leida:

Minu mõtted või tähelepanekud:

Kuupäev:

Minu isiklikud märkmed (lugemine, tunnid, loengud, kasutatud veebilehed jne) sel teemal:

Minu võõrkeeled

Võõrkeelte roll teie arusaamades ja hoiakutes, mis seonduvad õpetajatöö keele ja kultuurilise mõõtmega, oli PEPELINO „Keelebiograafia“ osa (leheküljed 19–22) mõtiskelu teemaks.

See osa puudutab ainult võõrkeelte kasutamist ja õppimist.

Võõrkeeled ja mina

Millistest võõrkeeltest saate aru või milliseid räägite? Millistes olukordades te neid kasutate? Kas teil on sõpru või kolleege, kes räägivad muid võõrkeeli kui teie?

Kuidas te need keeled omandasite? Kas te jätkate ühe keele või rohkemate keelte õppimist? Kuidas? Mis eesmärgil?

Kas võõrkeeled mängivad rolli teie erialases tegevuses? Millist rolli?

Kuupäev:

Minu võõrkeeleskuse tase

Näidake iga keeletegevuse (suuline ja kirjalik arusaamine, suuline või interaktiivne suhtlemine, kirjutamine) kohta Euroopa keeleõppe raamdokumendi tase (A1-C2), mis on vastavuses teie osatud keelte pädevusastmega.

Selleks võite tutvuda enesehindamise tabeliga leheküljel 102 või tasemekirjeldustega mõnes Euroopa keelemapi versioonis (www.coe.int/portfolio).

Võite täita vaid ühe poole iga keele tulbast ja siis kasutada teist poolt, et kirja panna mistahes muutusi, mis ilmnevad teie erialase õppimise käigus.

Näidis:

Lugemine:

Keel:	saksa keel		inglise keel		itaalia keel	
C2						
C1						
B2						
B1						
A2						
A1						

Kuupäevad: 9/15 6/16 9/15 6/16 9/15 6/16

Kuulamine:

Keel:										
C2										
C1										
B2										
B1										
A2										
A1										

Kuupäevad:

Lugemine:

Keel:										
C2										
C1										
B2										
B1										
A2										
A1										

Kuupäevad:

Suuline eneseväljendus:

Keel:											
C2											
C1											
B2											
B1											
A2											
A1											

Kuupäevad:

Vestluses osalemine:

Keel:											
C2											
C1											
B2											
B1											
A2											
A1											

Kuupäevad:

Kirjutamine:

Keel:											
C2											
C1											
B2											
B1											
A2											
A1											

Kuupäevad:

ARUSAAMINE			RÄÄKIMINE		KIRJUTAMINE
Kuulamine		Lugemine	Suuline suhtlus	Suuline eneseväljendus	Kirjutamine
A1	Saan aru tuttavatest sõnadest ja fraasidest, mis puudutavad mind, minu perekonda ja minu vahetut ümbrust, kui inimesed räägivad aeglaselt ja selgelt.	Saan aru tuttavatest nimedest, sõnadest ja väga lihtsatest lausetest näiteks siltidel, plakatitel või kataloogides.	Oskan lihtsal viisil suhelda tingimisel, et vestluspartner on valmis öeldut kordama või ümber sõnastama aeglasemalt ning aitab mul formuleerida seda, mida öelda tahan. Oskan küsida lihtsaid küsimusi, mis on seotud oiseste vajadustega või väga tuttavatel teemadel, ja neile vastata.	Oskan kasutada lihtsaid fraase ja lauseid kirjeldamiseks kohta, kus elan, ja inimesi, keda tunnen.	Oskan kirjutada lühikest lihtsat postkaarti, näiteks puhkusetervituste saatmiseks. Oskan täita formulare isiklike andmetega, näiteks kirjutada oma nime, rahvust/kodakondsust ja aadressi hotelli registreerimislehele.
A2	Saan aru fraasidest ja sageli kasutatavast sõnavarast, mis on vahetult seotud mulle oluliste valdkondadega (näiteks väga üldine info minu ja mu perekonna kohta, sisseostude tegemine, kodukoht, töö). Saan aru lühikeste, selgete, lihtsate teadete ja teadaannete põhisisust.	Oskan lugeda väga lühikesi ja lihtsaid tekste. Oskan leida eeldatavat spetsiifilist informatsiooni lihtsatest igapäevatekstidest nagu näiteks reklaamid, trükised, menüüd ja sõiduplaanid ning saan aru lühikestest lihtsatest isiklikest kirjadest.	Saan hakkama igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsest ja lihtsat infovahetust tuttavatel teemadel ja tuttavate tegevuste kohta. Suudan pidada väga lühikest vestlust, ehkki ma ei saa tavaliselt veel nii palju aru, et oskaksin ise vestlust juhtida.	Oskan kasutada mitmeid fraase ja lauseid, et kirjeldada lihtsal moel oma perekonda ja teisi inimesi, elutingimusi, oma hairuslikku tagapõhja ja praegust või viimast tööd.	Oskan teha lühikesi lihtsaid märkmeid ja teateid. Oskan koostada väga lihtsat isiklikku kirja, näiteks kellegi tänamiseks.
B1	Saan aru põhilisest infost selges tavakõnes tuttavatel teemadel, mida kohtan regulaarselt tööl, koolis, vabal ajal jne. Saan aru paljude aeglaselt ja selgelt edastatud raadio- või teleasaadete põhisisust, kui need käsitlevad päevateemasid või mulle huvitavaid teemasid.	Saan aru tekstidest, mis koosnevad sagedamini esinevatest või minu tööga seotud sõnadest. Saan aru sündmuste, mõtete ja soovide kirjeldusest isiklikes kirjades.	Saan enamasti keelega hakkama kohas, kus see on kasutusel. Oskan ettevalmistuse taustel tutvaval, huvitavaid või asjakohaselt igapäevaelu teemal (näiteks pere, hobi, töö, reisimine ja päevasündmused).	Oskan lihtsate seostatud lausetega kirjeldada kogemusi, sündmusi, oma unistusi ja eesmärke. Oskan lühidalt põhjendada ning selgitada oma seisukohti ja plaane. Oskan jutustada lugu või raamatu või filmi sisu ning kirjeldada oma reaktsioone.	Oskan koostada lihtsat seostatud teksti tuttavale või mulle huvi pakkuvale teemal. Oskan kirjutada isiklikku kirja, milles kirjeldan oma kogemusi ja muljeid.
B2	Saan aru pikematest kõnedest ja etekannetest ning tuttava teema puhul isegi nende keerukamatest nüanssidest. Saan aru enamiku teleuudiste ja publitsistikasaadete sisust. Saan aru enamiku standardkeeles filmide sisust.	Saan aru aktuaalsetel teemadel kirjutatud artiklitest ja aruannetest, kus autorid väljendavad meingeid kindlaid seisukohti või vaatenurki. Saan aru tänapäevasest proosast.	Oskan vestelda piisavalt ladusalt ja spontaanselt, nii et regulaarne suhtlemine keelt emakeelena kõnelevate inimestega on täiesti võimalik. Saan aktiivselt osaleda aruteludes tuttavatel teemadel, oskan oma seisukohti põhjendada ja neid säilitada.	Oskan selgelt ja üksikasjalikult käsitleda ainetest laias teemaderingis, mis puudutab minu huviala. Oskan selgitada oma seisukohti aktuaalsetel teemadel, tuues välja erinevate võimaluste poolt-ja vastuargumendid.	Oskan kirjutada selgeid ja detailseid tekste mulle huvi pakkuvast teemaderingis. Oskan kirjutada esseed või aruannet, edastamaks info't või põhjendamaks teatud seisukohtade pooldamist või vastasust. Oskan kirjutada kirju, milles tõstan esile kogemuste ja sündmuste mulle olulisi aspekte.
C1	Saan aru pikemast tekstist isegi siis, kui see pole selgelt liigendatud ja seosed on esitatud kas kaudselt või vihjamisi. Saan suurema vaevata aru teleprogrammidest ja filmidest.	Saan aru pikkadest ja keerulistest tekstidest, nii olustikulistest kui ka kirjanduslikest, tajudes nende stilistilist eripära. Saan aru erialastest artiklitest ja pikematest tehnilistest juhenditest isegi siis, kui need ei puuduta minu eriala.	Oskan end mõistatavaks teha ladusalt ja spontaanselt, väljendades eriti otsimata. Oskan kasutada keelt paindlikult ja tulemuslikult nii sotsiaalsetel kui ka tööalastel eesmärkidel. Oskan avaldada mõtteid ja arvamusi täpsusega ning seostada osavalt oma panus teiste rääkijatega.	Oskan keerulisel viisil kirjeldada, välja tuua alateemad ja olulisemad punktid ning teha sobiva kokkuvõtte.	Oskan ennast väljendada selges, hästi liigendatud tekstis, avaldades oma arvamust üsna pikalt. Oskan kirjutada kirja, esseed või aruannet keerukal teemal ja esile tõsta olulisemat. Oskan lugejast lähtuvalt kohandada oma stiili.
C2	Saan vaevata aru igasugusest kõnest, kas elavas esituses või ülekantult, isegi siis, kui seda esitatakse emakeele kõnekiirusel ja tingimisel, et mulle antakse pisut aega hääldusviisiga harjumiseks.	Saan vaevata aru kõigist kirjalliku teksti liikidest, sealhulgas abstraktsetest, struktuurilt või keeleliselt keerulistest tekstidest, nagu näiteks käsiraamatust, erialastest artiklitest ja ilukirjandusest.	Saan vaevata osaleda igas vestluses ja diskussioonis ning tunnen idioome ja kõnekeelseid väljendeid. Oskan täpselt edasi anda tähendusvarjundeid. Vajadusel oskan tagasi minna ja lausungi keerulise koha ümber sõnastada nii sujuvalt, et vestluses osalejad seda vaevu märkavad.	Oskan esitada selge ja ladusa, kontekstile vastavas stiilis kirjelduse või põhjenduse, millel on loogiline ülesehitus, mis aitab kuulajal märgata ja meelde jätta kõige olulisemat.	Oskan kirjutada selge, ladusa ja sobivas stiilis teksti. Oskan koostada keerulisi kirju, aruandeid või artikleid, mis esitavad ainetest loogiliselt liigendatuna nii, et lugeja suudab eristada olulist. Oskan koostada erialaste ja ilukirjanduslike tööde sisukokkuvõtteid ja retsensioone.

Toimik

Selle toimiku eesmärk on salvestada teie enda arvates kõige veenvamaid tõendeid teie meisterlikkusest PEPELINOS loetletud professionaalsetes pädevustes.

See võib hõlmata lastega töötamisel kasutatud või koostatud dokumente, rühmasessioonide kirjeldusi või salvestisi (heli või video), kolleegidega ühiselt korraldatud projektide tulemusi. Iga dokumendi puhul on teil võimalik täpsustada, milliseid pädevusvaldkondi see PEPELINO „Professionaalse pädevuste arutelu“ osas kõige paremini illustreerib.

Toimikusse valitud dokumentide võrdlemise abil võite ka jälgida oma tööalast arengut, saate eemaldada mistahes dokumendi, mis ei ole teie arvates enam oluline, ja saada ülevaate pädevusvaldkondadest, mille kohta te pole veel saanud või tahtnud lisada selle avaldumise näiteid.

See on teie otsustada, mida toimik peaks sisaldama.

Toimikus sisalduvad dokumendid võivad samuti olla arutelude materjaliks kolleegidega ja õpetajakoolitajatega mistahes küsimustes – ka selles osas, kuidas teatud pädevusi peaks mõistma või tõlgendama spetsiifilistes situatsioonides või jälgimaks teie edusamme tööalaste pädevuste omandamisel.

Kõiki materjale ja dokumente, mis on valitud toimikusse, võib salvestada järgnevatel lehekülgedel esitatud loetelusse. Neid loetelusid võib pidevalt täiendada ja lisada, kaasamaks kogu soovitatavat informatsiooni teie erialase õppimise vältel.

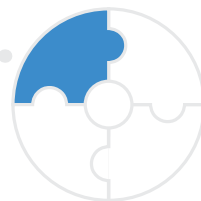
Dokument nr	Kuupäev	Dokumendi kirjeldus	Näidatud pädevuste valdkonnad

Dokument nr	Kuupäev	Dokumendi kirjeldus	Näidatud pädevuste valdkonnad

Töölaste pädevuste kirjeldused

KOHASE KÄITUMISE
OMAKSVÖTT

Sobiva käitumise omandamine

I. Lastega rääkimise viisi analüüsimine ja kohandamine

1. Ma oskan öelda, kas minu keelekasutus on hästi sobituv selle vanuserühma laste võimete ja vajadustega.
2. Ma oskan reageerida tõhusalt, kui tundub, et lapsed ei saa aru kõigest, mida ma neile ütlen.
3. Ma oskan panna igat last tundma end arutelusse kaasatuna.
4. Ma oskan lapsi julgustada aruteludes aktiivselt osalema.
5. Ma oskan kasutada keelt (või keeli), mida räägin lastega, saavutamaks konkreetseid eesmäärke nende keeleoskuse arengu seisukohalt.
6. Ma oskan ka ...

II. Keelelisele ja kultuurilisele mitmekülgsele positiivselt reageerimine

1. Ma suudan lastele edasi anda oma huvi keelelise ja kultuurilise mitmekesisuse vastu.
2. Ma suudan reageerida positiivselt, kui laste väljendus- või käitumisviisis avaldub keeleline ja kultuuriline mitmekesisus.
3. Ma oskan näha selles, et mõned lapsed on mitmekeelsed ja neil on erinevate kultuuride kogemus, rühma tõelise rikkusena.
4. Ma suudan tagada, et need perekonnad, kes räägivad muid keeli või pärinevad teistest kultuuridest, tunnevad end asutuses teretulnuna.
5. Ma suudan tuvastada, kui arusaamatuse võimalikud põhjused tulenevad kultuurilise käitumise erinevustest ning tegutseda vahendajana laste, lastevanemate ja teiste täiskasvanute vahel.
6. Ma oskan ka ...

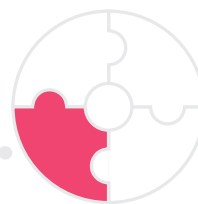
Lastele soodsa õpikeskkonna loomine

III. Väikelaste keeleomandamise viiside arvesse võtmine

1. Ma oskan organiseerida klassiruumi sellisel moel, mis julgustab lapsi ühinema keeleteemaliste tegevustega ja teineteisega suhtlema.
2. Ma oskan julgustada lapsi kasutama mitteverbaalset suhtlust suulise väljenduse toetamiseks.
3. Ma oskan ära kasutada igat tegevust, et soodustada laste keelelist arengut.
4. Ma oskan võtta arvesse emotsionaalset mõõdet keelelises suhtluses lastega ja laste vahel.
5. Ma oskan kasutada võimalusi, mida pakuvad info- ja kommunikatsioonitehnoloogiad, et arendada laste keelelisi oskusi ja kultuurilist teadlikkust.
6. Ma oskan ka ...

IV. Keele- ja mitmekesisuse teemaliste tegevuste organiseerimine

1. Ma saan toetuda erinevate keelte ja kultuuride kohalolule lähikonnas.
2. Ma oskan lapsi juhendada nende kokkupuudetes erineva keelelise või kultuurilise käitumisega ja julgustada neid sel teemal rääkima.
3. Ma oskan maksimaalselt ära kasutada hetki, mil lapsed hakkavad keele toimimist teadvustama.
4. Ma oskan suhtlemises ära kasutada keeleteemalisi arutelusid.
5. Ma oskan ergutada laste uudishimu kirjutamise vastu.
6. Ma oskan ka ...

Iga lapse arengu vaatlemine ja toetamine

V. Laste individuaalsete vajadustega arvestamine

1. Ma oskan tuvastada iga lapse suhtlusoskusi ja keelelisi vajadusi, kasutades sobivaid vaatlusvahendeid.
2. Ma suudan igal lapsel aidata areneda tema omas tempos.
3. Ma suudan tagada, et igal lapsel on antud võimalus rääkida.
4. Ma oskan aidata igal lapsel arendada kindlustunnet keelte kasutamisel.
5. Ma oskan reageerida suulise väljenduse raskustele, mis võivad lapsel ette tulla.
6. Ma oskan ka ...

VI. Muude esimeste keeltega laste keelelise arengu toetamine

1. Ma oskan arvesse võtta muu emakeelega laste erilist olukorda, tehes kindlaks nende individuaalsed võimed ja vajadused.
2. Ma oskan selliste keeleliste või kultuuriliste kogemustega lapsi toetada.
3. Ma saan aidata lastel tugineda nende esimesele keelele selleks, et teha edusamme rühmasiseseks suhtlemiseks kasutatava keele omandamises.
4. Ma oskan julgustada suhtlust laste vahel, kellel on kasutatava keele oskuses erinev tase.
5. Ma oskan sobivalt reageerida verbaalsele või mitteverbaalsele käitumisele, mis tuleneb teistsugustest kultuurilistest traditsioonidest.
6. Ma oskan ka ...

Koostöö

VII Koostöö laste peredega

1. Ma oskan hoolitseda selle eest, et kõik lapse eest vastutavad inimesed tunneksid end asutuses teretulnuna.
2. Ma saan kaasata peresid pedagoogilistesse projektidesse, mis on otseselt seotud laste keelelise ja kultuurilise arenguga.
3. Ma saan laste peredega teavet vahetada tegevuste kohta, mis soodustavad laste keeleõpet kõige enam.
4. Ma saan laste peredega vahetada informatsiooni laste edusammude kohta.
5. Ma oskan julgustada laste peredes oleva ressursi kaasamist laste tegevuste organiseerimisse.
6. Ma oskan ka ...

VIII Meeskonnatöö

1. Ma suudan panustada tõhusasse kogemuste ja ideede vahetusse meeskonna liikmete vahel.
2. Ma saan teha teiste meeskonnaliikmetega koostööd ühisprojektides, mis on seotud laste keelelise arenguga.
3. Ma aktsepteerin märkusi, küsimusi ja nõuandeid kolleegidelt või õpetajakoolitajatelt ja võtan neid arvesse oma rühma juhtimises.
4. Ma annan kolleegidele või algkooliõpetajatele kasulikku informatsiooni minu vastutusel olevate laste keelelise arengu kohta.
5. Ma saan kasutada teiste asutuste või ühenduste partnerluste poolt pakutud ressursse.
6. Ma oskan ka ...

Tunnustused

PEPELINO arendamisse (võrgustiku õpitudes ja koosolekutel osalemine, kriitiline lugemine, ettepanekud ja muu panus) panustasid paljud keeleõppe eksperdid ja need, kes on vastutavad eelkooliõpetajate erialase esmase ja täiendõppe eest:

Joanna ADAMCZYK (Poola), Johanna ALBERT (Soome), Magdalena APOSTOLOVA (Bulgaaria), Holappa ARJA-SISKO (Soome), Gabriele BÄCK (Austria), Dominico BELLAVITA (Šveits), Donika BORISOVA (Bulgaaria), Marion BRENNAN (Iirimaa), Michaela BRUMEN (Sloveenia), Nida BUMEIKAITE (Leedu), Ivana CHMELAROVÁ (Tšehhi), Antonie DE KRAY (Holland), Šarka DOHNALOVÁ (Tšehhi), Jóhanna EINARSDÓTTIR (Island), Renate EVJENTH (Norra), Anke FEUCHTER (Prantsusmaa), Wolf HALBERSTADT (Prantsusmaa), Andromaqi HALOÇI (Albaania), Leontina IANCU (Rumeenia), Martina JAGODIC (Horvaatia), Iveta KOVALČÍKOVÁ (Slovakkia), Emmanuelle LE PICHON-VORSTMAN (Holland), Sigita LEISTRUMENIENÉ (Leedu), Gun LUNDBERG (Šveits), Jovanna MAJOREVIĆ (Montenegro), Anita MARCHAL (Prantsusmaa), Maurizia MARGUERETTAZ (Itaalia), Mariana MEDISAN (Rumeenia), Nikolina MILETIĆ (Horvaatia), Liana MKRTCHYAN (Armeenia), Argyro MOUMTZIDOU (Kreeka), Helina MURUAAS (Eesti), Cecilia NIHLÉN (Rootsi), Małgorzata PAMUŁA-BEHRENS (Poola), Fabienne PETIARD (Prantsusmaa), Rositsa PETROVA (Bulgaaria), Joseph PHILIPPS (Prantsusmaa), Sylvia POKRIVČÁKOVÁ (Slovakkia), Tamara PRIBISEV BELESLIN (Bosnia ja Hertsegoviina), Julia PUTSCHE (Saksamaa ja Prantsuse-Saksa noorsooamet), Angélique QUINTUS (Luksemburg), Hans H. REICH (Saksamaa), Lisa REICHER-PIRCHEGGER (Austria), Emma REILLY (Iirimaa), Claude RICHERNE-MANCHET (Prantsusmaa), Lara SAID (Malta), Evi SALUVEER (Eesti), Margareth SANDVIK (Norra), Tamara SANIČANIN (Bosnia ja Hertsegoviina), Marie-Hélène TRAMER-RUDOLPHE (Šveits), Sintija VALKA (Läti), Dorina VELDHUIS (Holland),

Alexander WEH (Saksamaa), François WEISS (Prantsusmaa), Jutta WÖRLE (Liechtenstein/ Šveits).

Eriline tänu läheb Joël THIBEAULT'le Kanadast, kes andis märkimisväärse panuse projekti samal ajal, kui võttis osa õpikojast, tehes seda kirja teel.

Kogu projekti vältel sai see väljaanne toetust ja abi ka PEPELINO kontrolli eest vastutava Euroopa Nüüdiskeelte Keskuse (ECML) konsultandilt Marisa CAVALLIlt ja kogu Euroopa Nüüdiskeelte Keskuse meeskonnalt.

PEPELINO on mapp, mis on suunatud tudengitele, kes alustavad esmast erialast õpet, et saada eelkooli õpetajateks, ning isikutele, kes töötavad alla 7-aastaste lastega ja kes soovivad täiustada oma erialast õpet.

See on enesevaatluse tööriist oma tööalaste pädevuste hindamiseks, keskendudes eelkooliealiste lastega tehtava töö mitmekeelsele ja kultuuridevahelisele mõõtmele.

Materjali koostas Euroopa Nõukogu Euroopa Nüüdiskeelte Keskuses meeskond, mis koosnes Austria, Tšehhi, Prantsusmaa ja Kreeka ekspertidest, keda abistasid õpetajakoolitajad 33-st Euroopa Nüüdiskeelte Keskuse (ECML) liikmesriigist ja teistest selle töösse kaasatud riikidest.

Põhinedes Euroopa Nõukogu ja Euroopa Komisjoni keelepoliitika üksuse keelepoliitika dokumentidel ja Euroopa Nüüdiskeelte Keskuse (ECML) viitedokumentidel, püüab käesolev väljaanne julgustada suhtluskeelte omandamisega seotud hariduslike ja poliitikateemade käsitlemist, mitmekeelse pädevuse arendamist, kultuuridevahelise hariduse ja laste individuaalsete keelerepertuaaride tunnustamist erinevates õppekontekstides.

www.ecml.at

Euroopa Nüüdiskeelte Keskus on Euroopa Nõukogu asutus, mis edendab keeleõppe kvaliteeti oma liikmesriikides.

ET

www.coe.int

Euroopa Nõukogu on kontinendi juhtivorganisatsioon inimõiguste alal. See hõlmab 47 liikmesriiki, millest 28 on Euroopa Liidu liikmed.

Kõik Euroopa Nõukogu liikmesriigid on alla kirjutanud Euroopa inimõiguste konventsioonile, lepingule, mis on loodud inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi kaitsmiseks. Euroopa Inimõiguste Kohus jälgib liikmesriikides konventsiooni rakendamist.

ISBN 978-92-871-8192-3
<http://book.coe.int>
€17/US\$34

